

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1962-1963.

21 NOVEMBER 1962.

WETSVOORSTEL

ertoe strekkende de landbouw op gelijke voet
te plaatsen met de andere bedrijfssectoren.

WETSVOORSTEL

er toe strekkende de Minister van Landbouw te
belasten met het indienen van een jaarlijks ver-
slag over de land- en tuinbouweconomie.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE LANDBOUW (1)
UITGEBRACHT DOOR DE HEER LOOS.

DAMES EN HEREN,

Het wordt stilaan een gemeenplaats te beweren dat de landbouw op onvoldoende wijze deelt in het nationaal inkomen. De cijfers hierover aan te halen zijn evenwel indrukwekkend. Het aandeel van de landbouw in het nationaal inkomen is van 8,5 % in 1948 geleidelijk gedaald tot 5,4 % in 1961, zulks niettegenstaande de landbouwproductie gevoelig werd opgedreven, wat het bewijs is dat de Belgische landbouwer in dit opzicht een merkwaardige inspanning geleverd heeft sedert de bevrijding. De landbouwer stelt

(1) Samenstelling van de Commissie:

Voorzitter: de heer Lefebvre René,

A. — Leden: de heren Cooreman, De Nolf, Dewulf, Discry, Dupont, Gillès de Pélichy, Jacques, Loos, Vandamme (Maurice), Van den Eynde, Van Royen. — Baccus, Bary, Breyne, Cugnon, Danschutter, De Groote, Feyaerts, N., Massart, Thys. — Lefebvre (René), Picron.

B. — Plaatsvervangers: de heer Claeys, Mejufr, Devos, de heren Lavens, Mertens, Smedts, Tindemans, — Boutet, De Pauw, Hurez, Sebrechts, Van Winghe, — Martens.

Zie:

1) 100 (B. Z. 1961):

— N° 1: Wetsvoorstel.

2) 202 (1961-1962):

— N° 1: Wetsvoorstel.

— N° 2: Amendementen.

Chambre des Représentants

SESSION 1962-1963.

21 NOVEMBRE 1962.

PROPOSITION DE LOI

tendant à assurer à l'agriculture une parité
avec les autres secteurs de l'économie.

PROPOSITION DE LOI

chargeant le Ministre de l'Agriculture du dépôt
d'un rapport annuel sur la situation de l'économie
agricole et horticole.

RAPPORT

FAIT AU NOM
DE LA COMMISSION DE L'AGRICULTURE (1)
PAR M. LOOS.

MESDAMES, MESSIEURS,

C'est devenu un truisme de dire que la part de l'agriculture au revenu national est insuffisante. Les chiffres cités à ce propos sont cependant impressionnants. Cette part est progressivement tombée de 8,5 % en 1948 à 5,4 % en 1961, malgré un notable accroissement de la production agricole, ce qui démontre l'effort remarquable fourni par l'agriculteur belge depuis la libération. L'agriculteur constate toutefois que son revenu n'augmente pas dans la même mesure que le revenu national moyen, bien qu'il doive tra-

(1) Composition de la Commission:

Président: M. Lefebvre René.

A. — Membres: MM. Cooreman, De Nolf, Dewulf, Discry, Dupont, Gillès de Pélichy, Jacques, Loos, Vandamme (Maurice), Van den Eynde, Van Royen. — Baccus, Bary, Breyne, Cugnon, Danschutter, De Groote, Feyaerts, N., Massart, Thys. — Lefebvre (René), Picron.

B. — Suppléants: M. Claeys, Mlle Devos, MM. Lavens, Mertens, Smedts, Tindemans, — Boutet, De Pauw, Hurez, Sebrechts, Van Winghe. — Martens.

Voir:

1) 100 (S. E. 1961):

— N° 1: Proposition de loi.

2) 202 (1961-1962):

— N° 1: Proposition de loi.

— N° 2: Amendements.

herhaaldelijk vast dat zijn inkomen niet in dezelfde mate toeneemt als het gemiddeld inkomen van de natie, alhoewel hij harder en meer moet werken dan degenen die hun brood verdienen in andere bedrijfssectoren.

Anderzijds past het dat tijdig de nodige maatregelen zouden genomen worden die aan de Belgische landbouw moeten toelaten de onvermijdelijke concurrentie te doorstaan die zich op het landbouwplan in de Euromarkt vanaf 1 januari 1970 zal doen gelden. Hierbij hoeft in de eerste plaats gedacht te worden aan de verbetering van onze landbouwstructuur die de voorrang moet krijgen op de zuiver conjuncturele maatregelen.

De beide wetsvoorstellen die door uwe commissie gedurende zeven vergaderingen plus twee vergaderingen van de subcommissie besproken werden, hebben beiden gemeen dat hun indieners wensen dat het Departement van Landbouw via een verslag de economische toestand van de landbouw uitvoerig van alle zijden zou belichten, ten einde hieruit de nodige conclusies te kunnen trekken voor het voeren van een dynamische en economisch renderende landbouwpolitiek.

Het is niet zonder belang hier te vermelden dat de Hoge Landbouwwaad zich gelijktijdig met de bespreking van de pariteit in de landbouw heeft beziggehouden gedurende verschillende bijeenkomsten waarbij de notie van de pariteit onder de loep werd genomen. De conclusie van deze besprekingen werd samengevat in volgende tekst die trouwens gepubliceerd werd :

« Ten einde de gelijkwaardigheid tussen de landbouw en de secundaire en tertiaire sectoren van de economie te bevorderen, is de Raad van oordeel dat wetgevende maatregelen dienen te worden getroffen, waarbij aan de Minister van Landbouw ruimere bevoegdheden en begrotingen dan in het verleden worden toegekend, ten einde hem in de mogelijkheid te stellen de nodige maatregelen te treffen om het behoud van exploitaties, die op rationele wijze bestuurd worden, te verzekeren. »

Men voelt dat het hier een voorzichtige stellingneming betreft die niet meer spreekt van pariteit maar wel van gelijkwaardigheid met de andere sectoren van de economie. Met had ze wel wat meer kunnen stofferen en onder meer zeggen welke, naar het oordeel van de Hoge Landbouwwaad, deze « onontbeerlijk geachte maatregelen zijn »...

Uw commissie heeft het dan ook noodzakelijk geoordeeld een meer positieve arbeid te verrichten en, op grond van de ingediende wetsvoorstellen, een tekst aan het Parlement voor te leggen die bepaalde voorstellen inhoudt betreffende de oprichting van een investeringsplan :

- 1) ter verbetering van de infrastructuur van de land- en tuinbouw;
- 2) ter verbetering van de individuele bedrijfsvoering;
- 3) ter bevordering van de voortbrengst van kwaliteitsprodukten en die tevens in de nodige vastleggings- en betaalskredieten voorziet om dit plan te realiseren.

Algemene bespreking.

Nadat de beide indieners hun voorstel op grond van de bij het voorstel gevoegde toelichting verdedigd hadden, wordt door een lid een prejudiciële vraag gesteld : welke is de eigenlijke wetgevende inhoud van de voorstellen ? Hij is van mening dat, zo het een aansporing geldt voor de regering, zulks niet in een wettekst maar wel in een motie dient vastgelegd te worden.

Een lid steunt fel het voorstel n° 100. De landbouwers wensen dat het landbouwloon eens en voor goed geïndexeerd zou worden. De landbouwer heeft recht op een gelijke economische en sociale bezorgdheid van de zijde van

vaiiler plus durement et davantage que ceux qui gagnent leur vie dans d'autres secteurs de l'économie.

D'autre part, il y a lieu de prendre en temps utile les mesures devant permettre à l'agriculture belge de soutenir la concurrence inévitable qui se manifesterà dans le secteur agricole du Marché Commun européen dès le 1er janvier 1970. A cet égard, il convient de songer en premier lieu à l'amélioration de notre structure agricole, laquelle doit avoir le pas sur les mesures purement conjoncturelles.

Les deux propositions de loi à l'examen desquelles votre Commission et la Commission spéciale ont consacré respectivement sept et deux réunions, ont en commun que leurs auteurs souhaitent que le département de l'Agriculture expose dans un rapport, tous les aspects de l'économie agricole, en vue d'en tirer les conclusions nécessaires à la réalisation d'une politique agricole dynamique et économiquement rentable.

Il n'est pas sans intérêt de signaler que le Conseil supérieur de l'Agriculture a consacré en même temps plusieurs réunions à l'étude de la parité à assurer à la production agricole, prêtant toute son attention à la notion de parité. La conclusion de cet examen a été résumée dans le texte suivant, lequel a d'ailleurs été publié.

« En vue d'assurer l'équivalence entre l'agriculture et les secteurs secondaires et tertiaires de l'économie, le Conseil estime qu'il y a lieu de prévoir des mesures législatives assurant au ministre de l'Agriculture des pouvoirs et des budgets plus importants que par le passé pour lui permettre d'appliquer les mesures reconnues indispensables pour assurer la subsistance des exploitations rationnellement conduites. »

On ne peut qualifier que de prudente une telle prise de position, où il n'est plus question de parité, mais bien d'équivalence avec les autres secteurs de l'économie. On aurait souhaité plus de détails, notamment quelles sont, de l'avis du Conseil supérieur de l'Agriculture, ces « mesures reconnues indispensables »...

Aussi, votre Commission a-t-elle jugé nécessaire de fournir un travail plus positif et de soumettre au Parlement, sur la base des propositions de loi déposées, un texte contenant des propositions concrètes en vue de l'établissement d'un plan d'investissement tendant :

- 1) à l'amélioration de l'infrastructure de l'agriculture et de l'horticulture;
- 2) à l'amélioration de l'exploitation individuelle;
- 3) et à favoriser la production de produits de qualité tout en prévoyant les crédits d'engagement et de paiement nécessaires à la réalisation de ce plan.

Discussion générale.

Les deux auteurs ayant respectivement défendu leur proposition en invoquant les arguments exposés dans les développements de chacune d'elles, un membre soulève une question préjudicielle : quelle est la portée législative réelle des textes proposés ? Il est d'avis que s'il s'agit d'une suggestion faite au Gouvernement, celle-ci ne devrait pas se traduire par un texte législatif, mais par une motion.

Un membre défend la proposition n° 100. Les agriculteurs demandent que la rémunération du produit agricole soit indexée une fois pour toutes. L'agriculture a droit à la même sollicitude économique et sociale du Gouvernement que

de Regering als om het even welke andere sector van het nationaal bedrijfsleven. Men handhaaft al te gemakkelijk de koopkracht van de verbruiker op kosten van de boer.

Een lid verklaart zich voorstander van het wetsvoorstel. Sedert tien jaren blijven de landbouwprijzen bevroren terwijl de produktiekosten gestadig de hoogte in gaan. Terwijl het nationaal inkomen gestegen is, is het bruto-landbouwincome stationnair gebleven. Wij moeten komen tot een offensieve landbouwpolitiek waarbij de boer op dezelfde voet bejegend wordt als andere burgers van dit land. De pariteit mag niet louter tot het indexeren van de landbouwprijzen beperkt blijven; zij moet ook aansturen op de selectie in de productie. Spreker is dan ook een warm voorstander van een bureau voor landbouweconomische programmatie.

Een lid geeft het principieel akkoord van zijn groep met het wetsvoorstel n° 100. Hij waarschuwt er nochtans voor dat de vergelijkingen met de industrie en de andere bedrijfssectoren met de nodige omzichtigheid dienen beoordeeld te worden. Men kan slechts vergelijkbare termen onderling vergelijken. Men moet zich tenslotte hoeden voor de vergelijking tussen het nationaal inkomen en het bruto-landbouwincome.

Een lid stelt vast dat het voorstel ontleend werd aan de Duitse en Franse voorbeelden terzake. Hij doelt hier enerzijds op de Franse « loi d'orientation agricole » en anderzijds op het Duitse « Groene Plan ». Bij nader toezicht stelt men vast dat de groene plannen volledig beantwoorden aan de budgettaire hulpmiddelen die wij, ook op structureel gebied, voor onze landbouw toepassen : vermindering van de prijzen van de meststoffen, brandstoffen, enz. Belastingsverminderingen voor bepaalde bedrijven, ruimtelijke ordening, wegennetverbetering, premies voor kwaliteitsprodukten, controle op de veeziekten, enz. Het voorstel houdt dus niets nieuws in. Welk is trouwens de waarde van een jaarverslag dat zo goed als niet gelezen wordt? Spreker erkent dat de problemen menigvuldig zijn en leest ter staving een uittreksel van het jaarverslag van de O.E.E.S. (5^e jaargang) : « Tendances politiques agricoles depuis 1955. » Zijn conclusie is dat het voorstel n° 100 onvoldoende is; het zou door een grondige studie moeten worden voorafgegaan.

De indiener van het voorstel n° 100 licht dit dan nogmaals toe. Hij wil geenszins de landbouwer op de loontrekkenden aligneren; hij wil zich ook niet beperken tot de balans onder verslagvorm van de particuliere landbouwondernemingen. Hij beoogt in feite maatregelen op lange termijn, zijn voorstel wil een inventaris doen opmaken van de landbouwinkomsten en aan de Regering een instrument verlenen waarmee zij, voorgelicht door de landbouworganisaties, doelmatig in het belang van de landbouw zal kunnen optreden. Hij erkent volmondig dat zijn tekst vatbaar is voor verbetering en vraagt niet beter dan dat men hem in gunstige zin zou amenderen.

Een ander lid legt de nadruk op de waarde van het voorstel mits amendering, ten opzichte van de taak die ons wacht in verband met de Euromarkt. Meer speciaal op het stuk van het structuurbeleid in de landbouw meent hij dat er dient opgetreden te worden om onze positie op de Euromarkt zou gunstig mogelijk in te nemen. Hij verwijst trouwens naar beslissingen van de Europese Gemeenschappen op het stuk van het structuurbeleid, waarin aan de lidstaten van de gemeenschappelijke markt opgelegd wordt elk jaar een ontwerp van regionale programma's en programma's over verscheidene jaren in te dienen, waarin maatregelen tot verbetering van de landbouwstructuur zijn vervat. Zulks om de Europese Commissie toe te laten ieder jaar aan de Europese ministerraad en aan het Europese parlement een rapport voor te leggen over de landbouwstructuren en over de coördinatie ervan.

n'importe quel autre secteur de l'économie nationale. On n'a que trop tendance à maintenir le pouvoir d'achat du consommateur aux dépens de l'agriculteur.

Un membre se rallie à la proposition de loi. Depuis dix ans, les prix agricoles sont restés bloqués, alors que les frais de production ne font qu'augmenter. Le revenu national s'est accru, tandis que le revenu agricole brut est resté stationnaire. Nous devons pratiquer une politique agricole offensive, mettant sur un pied d'égalité les agriculteurs et les autres citoyens de ce pays. La parité ne peut se limiter à l'indexation des prix agricoles; elle doit, en outre, contribuer à une production sélective. Aussi l'orateur recommande-t-il vivement la création d'un bureau de programmation pour l'économie agricole.

Un membre marque l'accord de principe de son groupe sur la proposition de loi n° 100. Il conseille toutefois la circonspection nécessaire dans les comparaisons avec l'industrie et les autres secteurs de l'économie. On ne peut en effet comparer que des termes comparables. Enfin, il faut se garder de comparer le revenu national et le revenu agricole brut.

Un membre constate que la proposition s'inspire des exemples allemands et français en la matière. Il s'agit pour la France de la loi d'orientation agricole, d'une part, et du « Plan vert » allemand, d'autre part. En y regardant de plus près, on constate que les plans verts répondent pleinement aux moyens budgétaires que nous appliquons, dans le domaine des structures, à notre agriculture : baisse des prix des engrais, des combustibles, etc. Réductions d'impôts en faveur de certaines entreprises, aménagement du territoire, amélioration du réseau routier, primes en faveur des produits de qualité, contrôle des épizooties, etc. La proposition n'apporte donc rien de nouveau. Que vaut, par ailleurs, un rapport annuel, qui n'est pratiquement lu par personne? L'orateur reconnaît que les problèmes sont multiples et, à l'appui de ses dires, il donne lecture d'un extrait du rapport annuel de l'O.E.C.E. (5e année) : « Tendances politiques agricoles depuis 1955 ». Il conclut que la proposition n° 100 est insuffisante; elle devrait être précédée d'une étude approfondie.

L'auteur de la proposition de loi n° 100, expose à nouveau la portée de sa proposition. Il explique qu'il n'entend nullement assimiler l'agriculteur au travailleur salarié, pas plus qu'il ne veut se limiter à dresser le bilan, sous forme de rapport, des exploitations agricoles privées. En fait, il envisage des mesures à long terme; sa proposition tend à faire dresser un inventaire des revenus agricoles, et à mettre à la disposition du Gouvernement un instrument destiné à intervenir efficacement en faveur de l'agriculture, grâce aux informations des organisations agricoles. Il reconnaît volontiers que son texte est susceptible d'amélioration et il ne demande pas mieux que de le voir amender dans un sens favorable.

Un autre membre insiste sur l'importance, moyennant modification, de la proposition, eu égard à la tâche qui nous attend dans le Marché Commun. En ce qui concerne plus spécialement la politique structurelle en matière agricole, il estime qu'il nous faudra agir en vue d'occuper une position aussi favorable que possible dans le Marché Commun. A ce propos, il renvoie à des décisions des Communautés européennes en matière de politique structurelle imposant aux Etats membres de la C.E.E. de présenter annuellement un projet de programmes régionaux et de programmes portant sur plusieurs années, prévoyant des mesures d'amélioration de la structure agricole, en vue de permettre à la Commission européenne de soumettre chaque année au Conseil de ministres européen ainsi qu'au Parlement européen, un rapport sur les structures agricoles et sur leur coordination.

Een lid staat zeer sceptisch tegenover de publicatie van een verslag. Hij betwijfelt verder of de minister de bevoegdheid bezit om bepaalde beoogde maatregelen te nemen. Kan hij zich verzetten tegen de indexpolitiek, kan hij zich doelmatig verzetten tegen invoer en export van landbouwprodukten? De bevoegdheid van de minister strekt zich immers slechts uit tot de produktie en niet tot de afzet en de in- of uitvoer. Wij zouden allen wensen dat hij ook daar kon tussenbeide komen maar men geeft hem die macht niet. Terloops wijst hij ook op de gevaren van gedetailleerde landbouweconomische jaarverslagen in verband met de fiscaliteit.

Een lid stelt dan voor dat de commissie met de bespreking zou wachten tot zij het advies van de Hoge Landbouwwaad zou kennen over deze kwestie. Hierop wordt geantwoord dat de Hoge Landbouwwaad tot taak heeft adviezen te verstrekken aan de Minister van Landbouw en aan de Regering, doch niet aan het Parlement. Het voorstel wordt dan ook verworpen, doch de commissie stemt er mede in dat het bedoeld advies bij het verslag zou gevoegd worden (zie tekst bij inleiding tot dit verslag).

Een lid legt dan volgende verklaring af inzake de pariteitswetten en hun toepassing in Duitsland en Frankrijk.

« Het « Grüne Bericht » is niet slechts een uiterst gedetailleerd verslag, maar bovendien wordt het door de Duitse regering, bij monde van haar minister van Landbouw, aan de wetgevende macht voorgelegd.

Derhalve is over dit verslag in de ministerraad beraadslaagd en de conclusies ervan zijn aanvaard door het Regeeringshoofd, de minister van Economische Zaken, die van Financiën, die van Buitenlandse Handel en tenslotte die van Sociale Zaken. Het gaat hier dus om een zedelijke verbintenis vanwege de regering alvorens het « Grüne Bericht » gepubliceerd wordt. Dit alles is heel belangrijk, omdat het verslag over de toestand van de landbouw nu eens niet de uiting is van de eeuwige ontevredenheid van de landbouwers, doch integendeel de constatacie van de regering, dat er een gebrek aan evenwicht is tussen de landbouweconomie en de andere, geëvolueerde sectoren van 's lands bedrijfsleven. Dank zij het Duitse Groene Plan, is het Duitse landbouwkomen met 73 % toegenomen, d.i. sneller dan het inkomen van industrie en handel (55 %), maar gelet op het zeer lage niveau waarvan het vertrokken is, blijft het nog beneden datgene welk in de industrietaken bereikt is.

Wat de toepassing van de wet tot oriëntering van de Franse landbouw betreft, die kan als volgt worden samengevat :

De kosten van de Franse landbouwhervormingen vertegenwoordigen voor het afgelopen dienstjaar in totaal meer dan 275 miljard oude FF, of 27,5 miljard B.F. Dit is 13,5 miljard B.F. meer dan in 1961. Deze 275 miljard vormen niet de gehele overheidsbijdrage aan de landbouw in Frankrijk. Deze geniet nog andere subsidies of fiscale voordelen zoals :

- belangrijke bijdragen om het evenwicht in stand te houden van de begrotingen der sociale stelsels, die zonder de overheidshulp een groot tekort zouden boeken;
- belastingvermindering voor de aankoop van landbouwmaterieel en van brandstof;
- bijzondere fondsen voor inrichting, elektrificering, waterleiding, enz.;
- subsidies voor de beroepsopleiding;
- rentevergoedingen op de leningen inzake landbouwkrediet;
- vrijstelling van belasting voor veevoeder, zaad, bepaalde soorten kunstmest, de wijn-voor-eigen-gebruik, voor de forfaitaire storting op de lonen, voor allerlei verkoop- en verzekeringscontracten.

Un membre se montre très sceptique quant à la publication d'un rapport. En outre, il doute que le ministre soit compétent pour prendre certaines mesures envisagées. Peut-il s'opposer à la politique de l'index, peut-il s'opposer efficacement à l'importation ou à l'exportation de produits agricoles? En effet, la compétence du ministre se limite à la production à l'exclusion des débouchés, de l'importation et de l'exportation. Tous, nous voudrions qu'il puisse intervenir dans ces domaines également, mais on ne lui confère pas ces pouvoirs. Il signale en passant les dangers inhérents aux rapports annuels détaillés sur l'économie agricole, en raison de la fiscalité.

Un membre propose à la Commission d'ajourner la discussion pour recueillir d'abord l'avis du Conseil supérieur de l'agriculture sur cette question. Il lui est répondu que le Conseil supérieur de l'agriculture est chargé d'émettre des avis destinés au ministre de l'Agriculture et au Gouvernement, mais non au Parlement. Aussi, la proposition est-elle rejetée, la Commission étant toutefois d'accord pour joindre au rapport l'avis en question (voir le texte au début de ce rapport).

Un membre fait la déclaration suivante au sujet de la législation sur la parité et de son application en Allemagne et en France.

Le « Grüne Bericht » est non seulement un rapport extrêmement détaillé mais c'est en plus, le gouvernement allemand qui, par la voix de son ministre de l'Agriculture, présente ce rapport devant les Chambres.

Ce rapport a donc été discuté au Conseil des ministres, et dans ses conclusions, admis par le Chef du Gouvernement, le ministre des Affaires Economiques, celui des Finances, celui du Commerce Extérieur et finalement celui des Affaires Sociales. Il y a là engagement moral avant la diffusion du « Grüne Bericht ». Tout cela est important car le rapport sur la situation de l'agriculture n'apparaît plus comme une éternelle plainte de l'agriculture, mais comme la « constatation gouvernementale » d'un déséquilibre entre l'économie agricole et les évolutions constatées dans les autres secteurs de l'activité nationale. Grâce au Plan Vert allemand, le revenu agricole allemand a progressé de 73 %, c'est-à-dire plus vite que le revenu de l'industrie et du commerce (55 %) mais, vu le niveau très bas de départ de la position agricole, celui-ci reste encore en dessous de ceux enregistrés dans le secteur industriel.

Quant à l'application de la loi d'orientation agricole française, celle-ci peut se résumer de la manière suivante :

Le coût des réformes agricoles françaises représente globalement pour l'exercice écoulé plus de 275 milliards d'anciens francs, soit 27,5 milliards de francs belges! Cela représente 13,5 milliards de francs belges de plus qu'en 1961. Ces 275 milliards ne représentent pas l'entièreté de l'aide publique à l'agriculture en France. Celle-ci bénéficie d'autres subventions ou avantages fiscaux tels que :

- aides substantielles pour équilibrer les budgets des régimes sociaux qui seraient largement déficitaires sans la contribution de l'état;
- détaxations pour l'achat de matériel agricole et de carburants;
- fonds spéciaux consacrés à l'équipement, à l'électrification, à l'adduction d'eau, etc...;
- subventions à la formation professionnelle;
- bonifications d'intérêts en faveur des prêts du crédit agricole;
- exonérations fiscales visant les aliments du bétail, les semences, certains engrais, le vin auto-consommé, le versement forfaitaire sur les salaires, divers contrats de vente ou d'assurances.

Deze overwegingen wettigen volgens een ander lid zijn volledige steun voor het totstandkomen van een landbouwkaderwet die de pariteit met de andere bedrijfssectoren zou nastreven.

De dispariteit in de landbouw kan de boer niet aangewreven worden. Hij heeft grote inspanningen gedaan waarvoor hij verdient geholpen te worden. Niemand betwist trouwens de opportuniteit van het principe; met moet zich evenwel akkoord stellen over de middelen om ze te bereiken. Hierbij komen drie elementen in aanmerking :

- a) de productie en de productiviteit;
- b) de kostende prijs;
- c) de omvorming en de distributie van de produkten.

Waarom zou men het advies van de betrokkenen zelf niet inwinnen ? Welke maatregelen zal de regering overwegen ? Zal zij de kostende prijs drukken ? Zal zij nutteloze schakels in het distributieproces durven elimineren ? Zal zij de commercialisatie van het product in de hand werken en de coöperatie bij productie, transformatie en distributie bevorderen ? Tenslotte beveelt het lid de oprichting van een Nationale Conferentie van de Landbouw aan waaraan ook de betrokken middelen van de transformatie- en de distributiesector zouden deelnemen.

Het standpunt van de Minister.

Hij spreekt vooreerst zijn voldoening uit over het initiatief van de heren Discry en Van den Eynde. Het voorstel n° 100 bevat twee delen :

- 1) het stellen van een diagnose,
- 2) het voorstellen van de heelmiddelen.

Over het te bereiken doel is elkeen het eens. Men moet aan de land- en tuinbouwers een behoorlijke levensstandaard bezorgen. De opvattingen zijn verschillend naargelang de optie die men neemt ten opzichte van de fundamentele rol van de landbouw.

Is de landbouw een sector van de economie of moet hij worden beschouwd als een loutere dienst voor de gemeenschap ? Alle partners van de gemeenschappelijke markt zijn het erover eens dat de landbouw *als een integrerend deel van de economie* moet worden beschouwd. In Groot-Brittannië integendeel waar het stelsel van de door de schatkist gewaarborgde prijzen voor landbouwprodukten heerst, wordt de landbouw *als een dienst* beschouwd. Men zal zich aldaar aan de fundamentele opvatting van de Euromarkt : landbouw is sector van de economie moeten aanpassen. Het is trouwens op dit beginsel dat de harmonisatie van de Europese landbouwpolitieken afgestemd is. Om deze reden kan het niet anders of ook de landbouwer moet als een bedrijfshoofd aangezien en als dusdanig door de Staat behandeld worden. Dit bedrijfshoofd nu, bevindt zich *hic et nunc* niet op hetzelfde peil als zijn gelijken in de andere bedrijfssectoren, vooral indien men rekening houdt met het volume van zijn werkprestaties, de door hem geïnvesteerde kapitalen, alsmede de beroepsrisico's die hij moet dragen. De diagnose van de huidige toestand moet op nauwkeurige en onweerlegbare wijze gesteld worden; zij moet zich aan de wetgevende en de uitvoerende macht opdringen.

Voor de toe te passen medicatie, wenst de minister eerst de bestaande toestand in het buitenland te onderzoeken.

De Verenigde Staten blijken de voortrekkers geweest te zijn op het gebied van de pariteit. Hun politiek is inderdaad gesteund op de koopkracht der landbouwprodukten in vergelijking met referentiejaar. Deze referentiejaar zijn 1910-1914.

Selon un autre membre, ces considérations justifient son appui total au vote d'une loi de cadre agricole instaurant la parité avec les autres secteurs industriels.

La disparité dans l'agriculture ne peut être imputée à l'agriculteur, lequel a fait de grands efforts, dans lesquels il faut le seconder. Personne, d'ailleurs, ne conteste l'opportunité du principe; il convient toutefois de se mettre d'accord sur les moyens nécessaires à sa réalisation. Et ici, trois éléments entrent en ligne de compte :

- a) la production et la productivité;
- b) le prix de revient;
- c) la transformation et la distribution des produits.

Pourquoi ne recueillerait-on pas l'avis des intéressés eux-mêmes ? Quelles mesures le Gouvernement envisage-t-il ? Fera-t-il pression sur le prix de revient ? Osera-t-il éliminer des chaînons inutiles de la chaîne de distribution ? Favorisera-t-il la commercialisation du produit et encouragera-t-il la coopération dans le domaine de la production, de la transformation et de la distribution ? Enfin, le membre recommande l'organisation d'une Conférence Nationale de l'Agriculture à laquelle seraient également associés les secteurs de la transformation et de la distribution.

Le point de vue du Ministre.

Il exprime d'abord sa satisfaction au sujet de l'initiative de MM. Discry et Van den Eynde. La proposition n° 100 comprend deux parties :

- 1) l'établissement d'un diagnostic;
- 2) la proposition d'une thérapeutique.

Chacun est d'accord sur le but à atteindre. Les agriculteurs et les horticulteurs doivent avoir un standing de vie convenable. Les conceptions diffèrent d'après le point de vue adopté par rapport au rôle fondamental de l'agriculture.

L'agriculture est-elle une branche de l'économie ou doit-elle être considérée comme un simple service à l'usage de la communauté ? Tous les partenaires du Marché Commun estiment qu'il convient de considérer l'agriculture *comme une partie intégrante de l'économie*. En Grande-Bretagne au contraire, où règne le système des prix des produits agricoles garantis par le Trésor, l'agriculture est considérée *comme un service*. Ce pays devra s'adapter à la conception fondamentale du Marché Commun : agriculture = branche de l'économie. C'est sur ce principe d'ailleurs qu'est basée l'harmonisation des politiques agricoles européennes. C'est pourquoi l'agriculteur doit nécessairement être considéré comme un chef d'entreprise et traité comme tel par l'Etat. Or, *hic et nunc*, ce chef d'entreprise ne se trouve pas sur le même pied que ses semblables dans les autres branches d'activité, surtout compte tenu du volume de ses prestations, des capitaux qu'il investit ainsi que des risques professionnels qu'il doit supporter. Le diagnostic de la situation actuelle doit être formulé de manière précise et irréfutable et les pouvoirs législatif et exécutif doivent s'y conformer.

En vue de la thérapeutique à appliquer, le ministre désire d'abord examiner la situation à l'étranger.

Les Etats-Unis semblent avoir été les pionniers dans le domaine de la parité. Leur politique se base en effet sur le pouvoir d'achat des produits agricoles par rapport à des années de référence. Ces années de référence sont les années 1910-1914.

Het geldt hier een statische opvatting die geen rekening houdt met de ontwikkeling van de produktie en de landbouwmarkten. Het logische gevolg van deze stelling was de overproduktie. Daarom wordt trouwens thans een « reductiecoëfficiënt » toegepast. Deze formule telt geen aanhangers meer.

Een andere methode bestaat er in de landbouwininkomens te vergelijken met de inkomens van de andere bedrijfssectoren. Zij vertoont verschillende varianten die gaan van de vergelijking van de globale inkomens tot deze van de inkomens per landbouwbedrijf.

De methode van het globaal inkomen is gesteund op de telling van de geïnvesteerde kapitalen. De methode per landbouwexploitatie wordt verschillend toegepast. De minister haalt drie voorbeelden aan : dit van Zweden, de Duitse Bondsrepubliek en tenslotte dit van Frankrijk.

a) *Zweden* : hier verdedigt men de stelling dat de lonen van de boer op dezelfde wijze als de lonen van de industrie arbeiders moeten verhoogd worden. Het ligt voor de hand dat men door dergelijk systeem de landbouwers eenvoudigweg proletariseert. De verhoging van de landbouwprijzen wordt hier beschouwd als een verhoging van het loon van de landbouwers. Noch met het geïnvesteerde kapitaal, noch met het bedrijfsrisico wordt hier maar enigermate rekening gehouden.

b) *Duitse Bondsrepubliek* : Hier wordt met drie factoren rekening gehouden :

- 1) de lonen vergeleken bij deze die in de nijverheid worden uitbetaald;
- 2) de vergoeding als bedrijfshoofd;
- 3) de toekenning van een aangepaste interest voor de geïnvesteerde kapitalen.

De diagnose is aldaar gesteld op 6.000 landbouwboekhoudingen. Men kan hier terecht spreken van een gedifferentieerde diagnose naargelang de streek en het exploitatietype.

c) *Frankrijk* : Hier preciseert de wet de naleving van drie evenwichtsnormen :

- 1) evenwicht tussen productie en afzetmogelijkheden;
- 2) evenwicht tussen de productiesectoren;
- 3) evenwicht tussen de kostende prijs en de marktprijs.

Hierin wordt de vergoeding voorzien voor de arbeid en het geïnvesteerd kapitaal in een rationele exploitatie.

Artikel 7 van de Franse oriëntatiewet geeft de criteria aan volgens welke de oppervlakte van een dergelijk bedrijf moet worden berekend.

Hieruit trekt nu de minister volgende besluiten :

1° Een pariteitswet postuleert de vergelijkbaarheid van de landbouwsector met de andere bedrijfssectoren wat niet gemakkelijk is, daar men een werkelijke gelijkwaardigheid moet nastreven. In dit verband mag men geen onbeperkt vertrouwen in de statistieken stellen. Men moet ook rekening houden met de verschillende pedologische gebieden van ons land. De boekhouding van verschillende bedrijven moet dus nauwkeurig worden nagegaan. Hierin kan het Landbouw Economisch Instituut waardevolle diensten bewijzen. Een eerste studie is verschenen. Het betreft deze van de hand van de heren professoren Bublot en Van Haepelen betreffende de structurele ontwikkeling van de Belgische landbouwproduktie 1950/1960. Hierin worden merkwaardige statistieken weergegeven. Uw verslaggever oordeelt het zelfs nuttig uit dit verslag een bijlage over te nemen. Zij werd hieronder afgedrukt.

Il s'agit en l'occurrence d'une conception statique qui ne tient aucun compte du développement de la production et des marchés agricoles. La conséquence logique de cette conception a été la surproduction. C'est pour cette raison qu'on applique actuellement un « coefficient de réduction ». Cette formule ne compte plus d'adeptes.

Une autre méthode consiste à comparer les revenus de l'agriculture et ceux des autres secteurs d'activité. Elle existe sous diverses formes, allant de la comparaison des revenus globaux à celle des revenus par exploitation agricole.

La méthode du revenu global se base sur le recensement des capitaux investis. La méthode par exploitation agricole est appliquée différemment. Le ministre cite trois exemples : la Suède, la République Fédérale d'Allemagne et enfin la France.

a) *Suède* : la thèse y prévaut que les salaires des paysans doivent être augmentés de la même manière que les salaires des ouvriers de l'industrie. Il est clair que, par l'application d'un tel système, on prolétarise tout simplement les agriculteurs. L'augmentation des prix agricoles y est considérée comme une augmentation du salaire des agriculteurs. Il n'est tenu aucun compte du capital investi ni du risque.

b) *République Fédérale d'Allemagne* : Trois facteurs y entrent en ligne de compte :

- 1) les salaires comparés à ceux payés dans l'industrie;
- 2) la rémunération du chef d'entreprise;
- 3) l'octroi d'un intérêt normal aux capitaux investis.

Le diagnostic y est basé sur 6.000 comptabilités agricoles. Il s'agit ici d'un diagnostic variable selon la région et le type d'exploitation.

c) *France* : La loi prévoit l'observation de trois normes d'équilibre :

- 1) équilibre entre la production et les débouchés;
- 2) équilibre entre les secteurs de production;
- 3) équilibre entre le prix de revient et le prix du marché.

L'indemnisation du travail et du capital investi dans une exploitation rationnelle est prévue.

L'article 7 de la loi d'orientation française indique les critères suivant lesquels la superficie d'une telle exploitation doit être calculée.

Le Ministre en déduit les conclusions suivantes :

1° Une loi de parité postule que le secteur de l'agriculture et les autres secteurs d'activité soient comparables, ce qui n'est pas chose facile, puisqu'on doit tendre vers une réelle équivalence. Sous ce rapport, on ne peut attacher une confiance illimitée aux statistiques. Il faut également tenir compte des diverses régions pédologiques de notre pays. La comptabilité de différentes exploitations doit donc être examinée minutieusement. En cette matière, l'Institut Economique Agricole peut rendre de précieux services. Une première étude a été publiée. Il s'agit de celle des professeurs Bublot et Van Haepelen concernant le développement structurel de la production agricole belge de 1950 à 1960. Elle contient des statistiques remarquables. Votre rapporteur estime même utile de reproduire ci-après une annexe de ce rapport :

1. — Relatieve waarde van de inkomsten
en van de landbouwbevolking, 1950-1960.

I. — Importance relative des revenus
et de la population agricole, 1950-1960.

	1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956	1957	1958	1959	1960	
1. Nationaal inkomen (in miljarden frank)	273,6	311,9	320,7	331,0	346,1	364,5	387,8	408,5	410,8	421,5	444,8	1. Revenu national (milliards de francs).
2. Landbouwinkomen (in miljarden frank)	19,2	21,2	20,2	21,8	21,1	21,6	20,8	23,3	22,3	23,7	22,6	2. Revenu agricole (milliards de francs).
3. (2)/(1) × 100 (%)	7,0	6,8	6,3	6,6	6,1	6,0	5,4	5,7	5,4	5,6	5,1	3. (2)/(1) × 100 (%).
4. Totaal van de actieve bevolking (1.000 personen)	3.545	3.646	3.627	3.621	3.632	3.629	3.621	3.627	3.628	3.620	3.615	4. Population active totale (1.000 personnes).
5. Actieve landbouwbevolking (1.000 personen)	368	357	337	329	322	310	295	281	276	264	258	5. Population agricole active (1.000 personnes).
6. (5)/(4) × 100 (%)	10,4	9,8	9,3	9,1	8,9	8,5	8,2	7,7	7,6	7,3	7,1	6. (5)/(4) × 100 (%).
7. (3)/(6) × 100 (%)	67,3	69,4	67,8	72,5	68,5	70,6	65,8	74,0	71,1	76,7	71,8	7. (3)/(6) × 100 (%).

Aandeel van elke actieve persoon (Belg) in het totaal van het nationaal inkomen :

1950	1960
$\frac{273,6 \text{ miljarden}}{3.545.000} = 77.179 \text{ frank}$	$\frac{444,8 \text{ miljarden}}{3.615.000} = 123.042 \text{ frank}$

Aangroeiindex :

100	159
-----	-----

Aandeel van elke bij de landbouw betrokken actieve personen in het totaal van het landbouw-inkomen :

1950	1960
$\frac{19,2 \text{ miljarden}}{368.000} = 52.146 \text{ frank}$	$\frac{22,6 \text{ miljarden}}{258.000} = 87.600 \text{ frank}$

Aangroeiindex :

100	167
-----	-----

Part de chaque personne active (belge) dans le revenu national total :

1950	1960
$\frac{273,6 \text{ milliards}}{3.545.000} = 77.179 \text{ francs}$	$\frac{444,8 \text{ milliards}}{3.615.000} = 123.042 \text{ francs}$

Indice d'accroissement :

100	159
-----	-----

Part de chaque personne active agricole dans le revenu agricole total :

1950	1960
$\frac{19,2 \text{ milliards}}{368.000} = 52.146 \text{ francs}$	$\frac{22,6 \text{ milliards}}{258.000} = 87.600 \text{ francs}$

Indice d'accroissement :

100	167
-----	-----

II. — Resultaten, per landbouwstreek, van de globale boekhoudingen
gehouden door het Landbouweconomisch Instituut.
Boekhoudkundige dienstjaren 1959-1960 en 1960-1961.

II. — Résultats, par région agricole, des comptabilités globales
tenues par l'Institut Economique Agricole.
Exercices comptables 1959-1960 et 1960-1961.

	Dienstjaar Exercice	Polders Polders	Zandstreek Région sablonneuse	Kempen Campine	Zand- leemstreek Région sablo- limoneuse	Leemstreek Région limoneuse	
Aantal bedrijven	59/60 60/61	4 6	17 20	13 15	31 31	18 18	Nombre d'exploitations.
Oppervlakte per bedrijf (in ha)	59/60 60/61	21,50 26,70	10,98 11,01	11,72 13,50	12,46 12,26	18,08 18,72	Superficie par exploitation (en ha).
Winst (+) of verlies (–) in frank per ha	59/60 60/61	+ 368 + 1.599	– 5.549 – 3.711	– 4.928 – 2.449	– 5.421 – 2.449	– 2.194 – 1.409	Profit (+) ou perte (–) en francs par ha.
Winst (+) of verlies (–) in % van de totale lasten	59/60 60/61	+ 1 + 5	– 12 – 8	– 13 – 7	– 13 – 6	– 6 – 4	Profit (+) ou perte (–) en % des char- ges totales.
Arbeidsinkomen in frank per ha	59/60 60/61	11.363 11.797	13.728 16.209	9.021 11.187	11.110 13.227	9.896 10.479	Revenu du travail en francs par ha.
Arbeidsinkomen in frank per arbeidseenheid	59/60 60/61	82.368 100.703	70.709 79.100	55.470 77.960	59.548 82.818	68.113 78.204	Revenu du travail en francs par unité de travail.

	Dienstjaar Exercice	Condroz	Weidestreek Région herbagère	Famenne	Ardennen en Hoge Ardennen Ardennes et Hautes Ardennes	Jurastreek Région jurassique	
Aantal bedrijven	59/60 60/61	4 6	8	3 5	5 5	0 2	Nombre d'exploitations.
Oppervlakte per bedrijf (in ha)	59/60 60/61	23,01 29,13	12,48 15,45	24,19 23,87	12,83 13,01		Superficie par exploitation (en ha).
Winst (+) of verlies (–) in frank per ha	59/60 60/61	– 2.970 – 516	– 4.593 + 3.253	– 1.605 + 774	– 6.625 – 3.732	– – 1.970	Profit (+) ou perte (–) en francs par ha.
Winst (+) of verlies (–) in % van de totale lasten	59/60 60/61	– 12 – 2	– 11 + 10	– 8 + 4	– 22 – 12	– – 13	Profit (+) ou perte (–) en % des char- ges totales.
Arbeidsinkomen in frank per ha	59/60 60/61	5.644 7.235	10.185 13.612	8.284 7.235	6.572 7.634	– 4.183	Revenu du travail en francs par ha.
Arbeidsinkomen in frank per arbeidseenheid	59/60 60/61	58.535 85.138	67.186 120.083	67.342 98.308	51.907 64.107	– 71.869	Revenu du travail en francs par unité de travail.

De conclusie van deze studie werd als volgt geformuleerd :

« In de grond beschouwd, was de Belgische landbouwproductie (gedurende de beschouwde jaren) goed, niettegenstaande enkele leemten. Op de weg naar de Euromarkt biedt de Belgische landbouw dus zeer bevredigende vooruitzichten op welslagen; op voorwaarde nochtans dat de openbare machten en de landbouwers, ver van zich tevreden te stellen met de bekomen resultaten, zich vast besloten richten, de enen op de verovering van de markten en de structurele verbeteringen, de anderen op een verder doorgedreven rationalisatie van hun bedrijf. »

De minister legt er de nadruk op dat de conclusies van deze studie natuurlijk nog niet onweerlegbaar zijn, daar zij slechts een klein aantal landbouwbedrijven omvatten. Zulks toont de noodzakelijkheid aan om over strikt wetenschappelijke gegevens te beschikken. Eens deze gegevens bekomen, moeten zij dan nog vergeleken worden met deze van de andere economische sectoren. Het Departement van Landbouw bezit deze evenwel uiteraard niet en kan ze ook niet controleren.

2° Betreffende de hulpmiddelen : volgens artikel 3 van het wetsvoorstel worden aan de Koning en aan de minister van Landbouw uitgebreide volmachten verleend. Twee soorten maatregelen kunnen in overweging genomen worden :

- a) structuurhervormingen;
- b) economische hulp (fiscale ontlastingen, toelagen in drie stadia : deze van de productie, van de transformatie en van de commercialisatie).

Terecht wijst de minister op dat ingevolge de tweede fase van de totstandkoming van de Gemeenschappelijke markt artificiële hulpmiddelen aan de landseconomie niet meer geduld worden. Hij herinnert er aan dat de inventaris van de artificiële hulpmiddelen op 1 juli 1962 door de Europese commissie werden opgesteld.

België, dat inzake de landbouw een tussenpositie in de Euromarkt bekleedt, heeft er groot belang bij deze artificiële hulpmiddelen te bekampen. Om tot de pariteit te komen kunnen wij dergelijke middelen dus niet verder aanwenden.

Voortzetting van de algemene bespreking.

Een lid stemt principieel in met het wetsvoorstel doch maakt voorbehoud ten aanzien van de door de minister geciteerde statistieken betreffende het landbouwincome. Hij waarschuwt ook de commissie dat zij aan de landbouwers geen illusies zou geven door het stemmen van een pariteitswet. Pariteit zal er niet komen zonder het leveren van een gelijklopende inspanning. Hiertoe zijn er grondige structurele hervormingen vereist zonder welke elke pariteit ijdel zal zijn. Ook het prijzenvraagstuk dient hoognodig herzien te worden. De boeren moeten zelf ook inspanningen leveren. Het probleem van de productie-ordering is gesteld.

De commissie beslist daarop eenparig dat de amendementen van de heer Van Royen en c. integraal deel zullen uitmaken van de bespreking (cf. stuk n° 202/2).

De indiener van het wetsvoorstel n° 202 verdedigt dit dan. Hij stelt vast dat beide voorstellen eenzelfde doel nastreven.

In het ene is er sprake van « pariteit », het andere beoogt het opvoeren van de rendabiliteit. Het is hoogst no-

La conclusion de cette étude était formulée comme suit :

« Fondamentalement, la politique agricole belge a été bonne, nonobstant quelques lacunes. En route vers le Marché Commun, l'agriculture belge offre donc des perspectives de succès très satisfaisantes, à condition cependant que, loin de se prévaloir des résultats acquis, les Pouvoirs Publics et les agriculteurs s'orientent résolument, les uns vers la conquête des marchés et les améliorations structurelles, les autres vers une rationalisation plus poussée de leur exploitation. »

Le ministre souligne que les conclusions de cette étude ne sont évidemment pas encore irréfutables, puisqu'elles ne se rapportent qu'à un petit nombre d'exploitations agricoles. Ceci montre la nécessité de disposer de données strictement scientifiques. Une fois obtenues les données en question, celles-ci doivent encore être comparées à celles se rapportant à d'autres secteurs économiques. Toutefois, le Département de l'Agriculture ne les possède pas et n'est donc pas à même de les contrôler.

2. En ce qui concerne les remèdes : selon l'article 3 de la proposition de loi, des pleins pouvoirs étendus sont conférés au Roi et au ministre de l'Agriculture. Deux sortes de mesures peuvent être envisagées :

- a) des réformes de structure,
- b) une aide économique (exonérations fiscales, subventions aux trois stades : celui de la production, celui de la transformation et celui de la commercialisation).

A juste titre, le ministre souligne que, à la suite de la réalisation de la deuxième phase du Marché Commun, une aide artificielle à l'économie nationale ne sera plus tolérée. Il rappelle que l'inventaire des moyens artificiels a été établi le 1er juillet 1962 par la Commission européenne.

La Belgique qui, dans le domaine de l'agriculture, occupe une position intermédiaire dans le Marché Commun, a grand intérêt à combattre ces moyens artificiels. Afin d'atteindre la parité, nous ne pouvons donc plus continuer à appliquer de telles mesures.

Suite de la discussion générale.

Un membre est d'accord sur le principe de la proposition tout en formulant des réserves quant aux statistiques relatives au revenu agricole citées par le ministre. Il met également la Commission en garde contre les illusions qu'elle pourrait donner aux agriculteurs en votant une loi de parité. La parité ne se réalisera pas sans être compensée par un effort parallèle. A cette fin, des réformes de structure approfondies sont requises, sans lesquelles toute parité sera vaine. En outre, il est absolument indispensable de revoir la question des prix. Les agriculteurs eux-mêmes doivent aussi faire un effort. Le problème de l'organisation de la production se pose.

La Commission décide à l'unanimité que les amendements de M. Van Royen et consorts feront partie intégrante de la discussion (cf. doc. n° 202/2).

L'auteur de la proposition de loi n° 202 défend ensuite celle-ci. Il constate que les deux propositions visent le même but.

Dans la première proposition, il est question de « parité » ; la seconde tend à accroître la rentabilité. Des mesures

dig dat aangepaste maatregelen zouden worden getroffen om het landbouwkomen op te voeren. Volgens de statistische gegevens voor het jaar 1960 wordt het gemiddeld inkomen van elke economische sector als volgt per hoofd vastgesteld :

Landbouwers	96.000 frank
Werknemers	97.000 frank
Handelaars en ambachtslieden	122.000 frank
Vrije beroepen	285.000 frank

De maatstaf van pariteit komt de spreker als een vaag begrip voor dat moeilijk te definiëren is vanwege de verscheidenheid van de landbouwexploitaties. Het gaat in de eerste plaats om de bestaanszekerheid van 185.000 kleine landbouwbedrijven in ons land, waar het productieproces veel trager verloopt en dringend gerationaliseerd moet worden. Hij spreekt zijn waardering uit voor de verdienstelijke wijze waarop het voorstel dank zij de positieve amendementen van de heer Van Royen geamendeerd werd. Men moet tot een regionaal structuurbeleid komen. Dat wordt trouwens door de Europese commissie in de hand gewerkt. Daar in Euroverband de verdediging van de eigen markt zal verzwakken, moet ons bedrijfsinstrument kost wat kost verbeterd worden, willen wij niet voorbijgestreefd worden. Hij verzoekt de commissie zijn voorstel en de amendementen van de heer Van Royen tot basis der artikelgewijze bespreking te nemen.

De indiener van het voorstel n° 100 ontwikkelt dit op nieuw. Het begrip pariteit werd aan buitenlandse bestaande wetgevingen ontleend. Het heeft een andere betekenis en geeft juist zijn bedoelingen weer. Daarentegen is het woord rendabiliteit, dat men kan terugvinden in al de regeringsverklaringen sedert vijftien jaar, hopeloos versleten. Pariteit kan trouwens niet in een handomdraai verwezenlijkt worden. Hoe men het ook beschouwe, in ons land blijft de landbouw nog steeds een instrument ten dienste van de nijverheid. Deze opvatting moet gereoriënteerd worden. Hij bekent dat de voorgestelde formule vaag is doch dat werd opzettelijk gedaan. Wie kan immers de toekomst voorzien? Het is dan ook onmogelijk alle middelen in de wet op te sommen die in de toekomst noodzakelijk zullen blijken om de Belgische landbouw te helpen en te bevorderen. Naar zijn oordeel zijn de amendementen van de heer Van Royen dan ook louter exemplatief en zeker onvolledig. Het beste is zich te houden aan de beginselen krachtens dewelke de uitvoerende macht de door het Parlement aangewezen politiek verder kan uitbouwen.

Een lid verdedigt zijn amendementen als de aangepaste middelen om tot de pariteit te komen. Indien zijn amendementen goedgekeurd worden, zal men zich verplicht zien op landbouwgebied datgene te realiseren wat al zo vaak en zo lang beloofd werd. Hij verwijst naar het Franse voorbeeld waar in het Camargue-gebied enorme structuurwerken worden uitgevoerd die de landbouw ten goede komen.

Een ander lid meent dat amendementen van de heer Van Royen het nadeel vertonen limitatief te zijn, daar waar het voorstel van de heer Discry aan de Minister de gelegenheid biedt alle maatregelen te nemen die nuttig kunnen blijken voor de verwezenlijking van de pariteit in de landbouw.

Een lid betoogt dat er in feite geen tegenstrijdigheid bestaat tussen de beide voorstellen. Het is een byzantijnse discussie rond de woorden pariteit en rendabiliteit. Hij vraagt of het niet gewaagd is thans grootscheepse investeringen inzake landbouwinfrastructuur te doen die na de definitieve totstandkoming van de E. E. G.-markt door het gemeenschappelijk structuurfonds zouden kunnen gefinancierd worden?

appropriées devraient être prises de toute urgence en vue d'augmenter le revenu agricole. Des données statistiques concernant l'année 1960 il résulte que le revenu moyen par tête dans chaque secteur économique s'établit comme suit :

Agriculteurs	96.000 francs
Travailleurs salariés	97.000 francs
Commerçants et artisans	122.000 francs
Professions libérales	285.000 francs

De l'avis du membre, le critère de parité est une notion vague, difficilement définissable à cause de la diversité des exploitations agricoles. Il y va en premier lieu de la sécurité d'existence de 185.000 petites exploitations agricoles dans notre pays, caractérisées par la lenteur des processus de production, et qui exigent une rationalisation urgente. Il se rallie aux amendements de M. Van Royen, qui modifient d'une manière positive la proposition. Il importe d'inaugurer une politique structurelle régionale, favorisée d'ailleurs par la Commission européenne. Comme la position de notre marché intérieur se trouvera affaiblie dans le cadre européen, il nous faut, coûte que coûte, améliorer notre instrument de production si nous ne voulons pas être dépassés. Il demande à la Commission de prendre sa proposition ainsi que les amendements de M. Van Royen comme base de la discussion des articles.

L'auteur de la proposition n° 100 développe celle-ci. La notion de parité a été empruntée à des législations étrangères. Elle a une autre portée et reflète exactement ses intentions. Le mot rentabilité, au contraire, que l'on retrouve dans toutes les déclarations gouvernementales depuis quinze ans, est on ne peut plus usé. La parité ne pourra d'ailleurs être réalisée en un tour de main. Quoi qu'on dise, l'agriculture est toujours dans notre pays un instrument au service de l'industrie. Il faut réorienter cette conception. Il reconnaît que la formule proposée est vague, mais cela a été fait de propos délibéré. En effet, qui peut prévoir l'avenir? Il est impossible d'énumérer dans la loi tous les moyens qui s'imposeront à l'avenir pour aider et promouvoir l'agriculture belge. C'est pourquoi il estime que les amendements de M. Van Royen sont purement exemplatifs et, en tous cas, incomplets. La meilleure solution est de s'en tenir aux principes, dans le cadre desquels le pouvoir exécutif pourra mettre au point la politique indiquée par le Parlement.

Défendant ses amendements, l'auteur de ceux-ci déclare qu'ils constituent le moyen approprié pour aboutir à la parité. En cas d'adaptation de ses amendements, on se verra amené en matière agricole, à devoir réaliser ce qu'on a déjà si souvent et si longtemps promis. Il se réfère à l'exemple de la France, où des travaux structurels d'une importance considérable sont en cours en Camargue, au profit de l'agriculture.

Un autre membre estime que les amendements de M. Van Royen présentent l'inconvénient d'être limitatifs, alors que la proposition de M. Discry permet au Ministre de prendre toutes les mesures qui peuvent se révéler nécessaires à la réalisation de la parité dans l'agriculture.

Un membre fait observer qu'il n'y a, en réalité, aucune contradiction entre les deux propositions. C'est une discussion byzantine au sujet des mots parité et rentabilité. Il demande s'il n'est pas téméraire d'investir maintenant de gros capitaux dans l'infrastructure agricole, alors qu'après la mise sur pied définitive du Marché Commun, ils pourraient être financés par le fonds structurel commun.

Hierop antwoordt uw verslaggever dat krachtens bestaande verordeningen verschenen in het Europees Publikatieblad elke lidstaat de verplichting heeft zijn eigen landbouw te structureren en zijn financieringsplannen aan de Europese Commissie voor te leggen (zie artikel 4 van de resolutie van de E. E. G.-raad over het Europees landbouwstructuurbeleid).

De minister geeft in dit verband de volgende toelichting : er zal een oriëntatie- en waarbrogfonds in de landbouw-Euromarkt opgericht worden dat door middel van heffingen aan de buitengrens zal gestijfd worden. De Italianen hadden de wens geuit dat een derde van de opbrengst van dit Fonds zou aangewend worden voor structurele landbouwhervormingen. De andere lidstaten waren het er hiermee niet eens.

Dit fonds mag immers niet in de plaats komen van de Europese Investeringsbank die tot taak heeft « kredieten », dus geen toelagen, te verlenen met het oog op de structuurhervormingen. Daar de rentevoet van deze kredieten vrij hoog is, heeft men dan toch besloten dat het oriëntatiefonds mag tussenbeide komen om de rentelast te verlichten. Hieruit mag in geen geval de conclusie worden getrokken dat de Europese instellingen zullen tussenkomen om de *nationale* financieringsplannen der lidstaten te helpen verwezenlijken.

Een lid vraagt of de minister eventueel bereid kan gevonden worden om zelf een ontwerp over deze materie in te dienen.

De minister antwoordt hierop dat de Regering er niet aan denkt terzake een ontwerp in te dienen. Zij laat nochtans de vrije loop aan het parlementair initiatief. Hij stelt verder vast dat de commissie het in feite eens is over de grond van de zaak, te weten dat aan de landbouw de plaats dient ingeruimd die hem toekomt in het kader van de Belgische economie. Hij betoogt verder dat het vrij eenvoudig is een vergelijking op te stellen tussen de Belgische en de vreemde landbouw-economieën. Daartegenover is de voorgestelde vergelijking met de andere Belgische industrietakken veel moeilijker door te voeren vanwege de afhankelijkheid van andere departementen alwaar het Landbouweconomisch Instituut te rade zal moeten gaan. Tenslotte wordt dan gevraagd dat de minister van Landbouw aan de hand van de bekomen inlichtingen een synthetisch verslag zou opstellen en daarin de maatregelen zou aangeven om aan de eventueel bestaande dispariteit te verhelpen. In dit verband wees aangestipt dat de bespreking van de jaarlijkse begroting steeds de gelegenheid geeft deze vraagstukken te behandelen. Het is zeer moeilijk nu wij een gemeenschappelijke landbouwpolitiek gaan voeren, een opsomming te geven van de maatregelen die dienen te worden genomen. Wij verliezen immers gedeeltelijk onze vrijheid van handelen en zullen in een systeem van gemeenschappelijke prijzenpolitiek geïntegreerd worden. Buiten de verbetering van de infrastructuur, rest dus nog enkel een politiek van aanpassing te voeren, eventueel gegrond op reconversie, specialisatie, en commercialisatie. De grond moet maximaal renderend gemaakt worden en aan de exploitant ervan moet een zo verzorgd mogelijk vakopleiding verstrekt worden. Elke lidstaat blijft inderdaad meester van de vakopleiding, de vulgarisatiemethodes en het wetenschappelijk onderzoek en van de hulp op deze drie gebieden aan de landbouwers.

De voorkeur van de minister gaat dan ook naar een formule waarbij enkele grote beginselen zouden worden uitgewerkt ook in verband met de hervorming en de aanpassing van de infrastructuur.

Een lid is van oordeel dat het voorbarig is nu reeds dergelijk voorstel te doen stemmen. Het enige positieve dat voorhanden is, ligt besloten in de amendementen van de heer Van Royen over het structuurbeleid. Laat ons daar in de eerste plaats aan denken.

Votre rapporteur répond que, en vertu d'ordonnances existantes, parues dans le Journal Officiel des Communautés Européennes, chaque Etat-membre a l'obligation de structurer sa propre agriculture et de soumettre ses projets de financement à la Commission européenne (voir article 4 de la résolution du conseil de la C. E. E. sur la politique européenne en matière de structure agricole).

A ce propos, le ministre fournit les éclaircissements suivants : il sera créé dans le Marché européen de l'agriculture un fonds d'orientation et de garantie, qui sera alimenté par les prélèvements à la frontière extérieure. Les Italiens avaient exprimé le désir de consacrer un tiers des revenus de ce Fonds à des réformes de structure agricole. Les autres Etats-membres ne furent pas d'accord à ce sujet.

Ce fonds ne peut d'ailleurs pas se substituer à la Banque Européenne d'Investissement, qui a pour mission d'accorder des « crédits », donc pas des subventions, en vue de la réalisation des réformes de structure. Comme le taux d'intérêt de ces crédits est relativement élevé, il fut donc décidé de permettre au Fonds d'orientation d'intervenir en vue de réduire l'intérêt. Il ne convient, en aucun cas, d'en déduire que les organisations européennes interviendront pour accorder leur aide à la réalisation des plans de financement *nationaux* des Etats-membres.

Un membre demande si le ministre est éventuellement prêt à déposer un projet sur cette matière.

Le ministre répond que le Gouvernement n'envisage nullement le dépôt de pareil projet, mais il laisse toute liberté à l'initiative parlementaire. Il constate en outre que la Commission est, en fait, d'accord sur le fond du problème, qu'il convient d'accorder à l'agriculture la place qui lui revient dans le cadre de l'économie belge. Il fait encore observer qu'il est relativement facile d'établir une comparaison entre les économies agricoles belge et étrangère. En revanche, la comparaison préconisée avec les autres branches de l'industrie belge est beaucoup plus difficile à établir du fait qu'elles dépendent d'autres départements, que l'Institut Economique Agricole doit consulter. Enfin, le ministre de l'Agriculture est prié de rédiger, sur la base des renseignements obtenus, un rapport synthétique et d'y mentionner les mesures de nature à remédier à la disparité existant éventuellement. Il convient, à ce propos, de souligner que la discussion du budget annuel fournit toujours l'occasion d'examiner ces problèmes. A présent que nous allons pratiquer une politique agricole commune, il est fort difficile d'établir une énumération des mesures à prendre. Nous perdons en effet une partie de notre liberté d'action et sommes appelés à nous intégrer dans un système commun de politique des prix. Il ne nous reste qu'à poursuivre une politique d'adaptation, fondée éventuellement sur la reconversion, la spécialisation et la commercialisation. Il y a lieu de rendre les terres productives au maximum et de dispenser aux exploitants une formation professionnelle. Tout Etat-membre conserve en effet le contrôle de la formation professionnelle, des méthodes de vulgarisation, de la recherche scientifique et de l'assistance aux agriculteurs en ces trois domaines.

En matière de réforme et d'adaptation de l'infrastructure, les préférences du ministre vont à une formule concrétisant certains grands principes.

Un membre estime prématuré de faire voter dès à présent une telle proposition. Les seuls éléments positifs actuellement disponibles sont contenus dans les amendements de M. Van Royen relatifs à la politique de structure. Songeons-y en premier lieu.

Hierop komt de voorzitter tussenbeide om de stand van zaken aan te geven. Er bestaat geen formele tegenstand tegen de voorstellen. Verder uitstel is niet meer mogelijk; na vier vergaderingen moet de commissie tot een besluit kunnen komen.

Hij stelt twee zaken vast :

- 1) de landbouwindex gaat voortdurend achteruit;
- 2) de verhouding van het landbouwinkomen tot het globaal Rijksinkomen vermindert insgelijks.

Er heerst verdoken werkloosheid bij de 185.000 gezinnen van kleine landbouwers. Het uurloon van elke werkeenheid is zeer laag. Dat men dus eerst aanvangt met de werkelijke toestand te becijferen en op grond van betrouwbare statistieken vast te leggen. Dergelijk onderzoek moet regionaal gebeuren, per landbouwstreek; de voorgestelde hulpmiddelen moeten aan elke landbouwstreek aangepast zijn. Het is verder mogelijk de vergelijking te maken met de andere bedrijfssectoren. Eindelijk, moet men uitzien naar gepaste hulpmiddelen. Zij kunnen slechts van tweeërlei aard zijn :

a) structuurhervormingen : ruilverkaveling, gezondmaking van de gronden en dies meer. Waarom zouden deze structuurhervormingen niet *expressis verbis* in de wet worden aangeduid?

b) economische middelen : deze zijn ook noodzakelijk.

Hij vermeldt de sociale verbeteringen niet, omdat deze in de in bespreking zijnde tekst niet thuishoren en trouwens afhankelijk zijn van de departementen van de Middenstand en van Sociale Voorzorg.

Tot slot stelt de voorzitter voor de twee wetsvoorstellen te versmelten en daarbij rekening te houden van de amendementen van de heer Van Royen. Daartoe doet hij het formele voorstel een subcommissie met beperkte bezetting te benoemen die tot taak zou krijgen een aannemelijke gefusioneerde tekst aan de plenaire commissie voor te leggen.

De commissie keurt dit voorstel goed en duidt de heer Voorzitter en de heren Discry, Van den Eynde, Chalmet en Loos aan om deel uit te maken van deze subcommissie.

* * *

Tekst voorgesteld door de Subcommissie.

Eerste artikel.

Ten einde een geleidelijke verbetering in de economische en sociale toestand van de landbouw na te streven en zijn rendabiliteit te bevorderen door hem een met de andere sectoren van 's lands bedrijfsleven gelijkwaardige rang toe te kennen, dient de Minister van Landbouw ieder jaar vóór 1 november bij de Wetgevende Kamers een verslag in over de toestand van de land- en tuinbouwconomie.

Art. 2.

§ 1. — In dit verslag wordt de globale toestand van land- en tuinbouw ten opzichte van het nationale inkomen weergegeven.

Après quoi, le président intervient pour faire le point de la situation. Il n'y a pas d'opposition formelle aux propositions. On ne peut tergiverser davantage; après quatre séances, la Commission doit pouvoir se prononcer. Il constate deux choses :

- 1) l'indice des prix agricoles est en régression constante;
- 2) l'importance du revenu agricole par rapport à l'ensemble du revenu national diminue également.

Le chômage sévit à l'état latent dans 185.000 ménages de petits agriculteurs. Le niveau du salaire horaire de tous les travailleurs agricoles est fort bas. Il conviendrait donc de chiffrer la situation réelle et de se baser à cet effet sur des statistiques dignes de foi. Toute enquête de ce genre doit se faire à l'échelon régional, par région agricole; les remèdes doivent être adaptés à chaque région. Ensuite il sera possible d'établir une comparaison avec les autres secteurs d'activité. Enfin, il y aura lieu de rechercher les remèdes appropriés. Ceux-ci ne peuvent être que de deux ordres.

a) des réformes de structure : le remembrement, l'assainissement des terres, etc. Pourquoi la loi n'énumérerait-elle pas explicitement ces réformes de structure ?

b) des moyens économiques : ceux-ci sont également nécessaires.

Il ne mentionne pas les améliorations d'ordre social, car celles-ci n'ont rien de commun avec le texte actuellement en discussion; elles relèvent d'ailleurs des départements des Classes Moyennes et de la Prévoyance Sociale.

Enfin, le Président propose de fusionner les deux propositions de loi tout en tenant compte des amendements de M. Van Royen. A cet effet, il propose formellement la nomination d'une sous-commission restreinte ayant pour mission de présenter à la commission un texte fusionné acceptable.

La Commission se rallie à cette proposition et désigne M. le Président ainsi que MM. Discry, Van den Eynde, Chalmet et Loos comme membres de cette sous-commission.

* * *

Texte proposé par la sous-commission.

Article premier.

En vue d'améliorer progressivement la situation économique et sociale de l'agriculture, d'assurer sa rentabilité en lui donnant une position équivalente à celle des autres secteurs de l'activité nationale, le ministre de l'Agriculture présente chaque année avant le 1er novembre, aux Chambres législatives, un rapport sur la situation de l'économie agricole et horticole.

Art. 2.

§ 1. — Ce rapport établira une situation globale de l'Agriculture et de l'Horticulture par rapport au revenu national.

§ 2. — Het verstrekt alle dienstige gegevens over de evolutie van de produktiekosten en van de prijzen der landbouwprodukten in het stadium van voortbrengst en verbruik.

§ 3. — Het bevat een studie over de produktie en de produktiviteit waarin de evolutie kan worden gevolgd van de rendabiliteit volgens de verschillende landbouwstreken en waarin voor elk van deze streken de bedrijfstypen worden onderzocht die met de aard van elke streek overeenstemmen.

§ 4. — In een bijlage bij het verslag wordt een inventaris verstrekt van de bewerkte gronden, waarbij rekening wordt gehouden met degenen die aan de landbouw worden onttrokken en degenen die na sanering of vergoeding in bedrijf worden genomen.

Art. 3.

De minister van Landbouw maakt jaarlijks een algemene inventaris op van de in de onderscheiden landbouwbedrijfstypen geïnvesteerde kapitalen. Deze inventaris dient alle gegevens te bevatten waardoor de financiële resultaten van de landbouwbedrijven kunnen worden geraamd.

Art. 4.

Binnen een termijn van zes maanden na het in werking treden van deze wet legt de minister van Landbouw de wetgevende Kamers een plan voor in verband met de maatregelen waarin moet worden voorzien met het oog op de rendabiliteit van de Belgische landbouw in de Gemeenschappelijke Markt.

Met dit plan wordt met name de verbetering van de landbouwinfrastructuur nagestreefd. Het uitwerken van dit plan en het toezicht op de uitvoering ervan worden toevertrouwd aan een door de Koning bij de minister van Landbouw ingestelde nationale cultuurtechnische commissie. Deze commissie bestaat uit vertegenwoordigers van de betrokken departementen, van de provincies, de gemeenten, de ondergeschikte besturen en de beroepsorganisaties. De Koning kan gewestelijke commissies oprichten.

Art. 5.

De nodige kredieten voor de tenuitvoerlegging van het in artikel 4 bedoelde plan, waarvan de modaliteiten door de Koning worden bepaald, worden ter beschikking gesteld van de Nationale Maatschappij voor de kleine landeigendom. Genoemde maatschappij doet de werken uitvoeren en draagt er de kosten van, behoudens trapsgewijze terugbetaling, als hiertoe redenen bestaan, en zij voorziet daartoe in alle vereiste waarborgen.

Zij kan onroerende goederen onteigenen en er bezit van nemen in de vormen als bepaald bij de artikelen 16 en 18 van de wet van 18 juli 1959 tot invoering van bijzondere maatregelen ter bestrijding van de economische en sociale moeilijkheden in sommige gewesten. Gesaneerde of verbeterde goederen kunnen worden vervreemd onder nader te bepalen voorwaarden.

Ingeval de ondergeschikte besturen de onder hun bevoegdheid vallende werken niet uitvoeren, kan de Nationale Maatschappij voor de kleine landeigendom zich in hun plaats stellen en op hun kosten werken in verband met het uitbaggeren van onbevaarbare en onvlotbare waterwegen of het versterken van dijken doen uitvoeren.

§ 2. — Il contiendra toutes indications utiles sur l'évolution des frais de production et des prix des denrées agricoles au stade de la production et à celui de la consommation.

§ 3. — Il comprendra une étude relative à la production et à la productivité, de manière à suivre l'évolution de la rentabilité par régions agricoles et à l'intérieur de chacune d'elles sur des types d'exploitation correspondant au caractère de chaque région.

§ 4. — Il donnera en annexe un inventaire des terres exploitées en tenant compte de celles qui sont soustraites à l'exploitation agricole et de celles qui sont mises en culture après assainissement ou bonification.

Art. 3.

Le ministre de l'Agriculture dresse annuellement un inventaire général des capitaux investis dans les différents types d'exploitations agricoles. Cet inventaire comportera notamment tous les éléments permettant d'évaluer les résultats financiers des exploitations agricoles.

Art. 4.

Dans un délai de six mois, à dater de l'entrée en vigueur de la présente loi, le ministre de l'Agriculture présente aux Chambres législatives un plan visant les mesures indispensables pour assurer la rentabilité de l'agriculture belge dans le Marché Commun.

Ce plan tendra notamment à améliorer l'infrastructure de l'agriculture. L'élaboration de ce plan et la surveillance de son exécution seront confiées à une commission nationale de génie rural instituée par le Roi près du ministre de l'Agriculture. Cette commission comprendra des représentants des départements intéressés, des provinces, des communes, des pouvoirs subordonnés et des organisations professionnelles. Le Roi pourra instituer des commissions régionales.

Art. 5.

Les crédits nécessaires à l'exécution du plan prévu à l'article 4, dont les modalités sont déterminées par le Roi, sont mis à la disposition de la Société nationale de la petite propriété terrienne. Celle-ci fait effectuer les travaux et supporte les frais, sauf remboursement échelonné, lorsque celui-ci se justifie, et elle prend à cette fin toutes garanties nécessaires.

Elle pourra exproprier des biens immeubles et en prendre possession dans les formes prévues par les articles 16 et 18 de la loi du 18 juillet 1959 instaurant des mesures spéciales en vue de combattre les difficultés économiques et sociales de certaines régions. Les biens assainis ou améliorés pourront être aliénés dans des conditions à déterminer.

A défaut pour les pouvoirs surordonnés d'exécuter les travaux qui tombent sous leur compétence, la Société nationale de la petite propriété terrienne pourra se substituer à eux et procéder à leurs frais à des travaux de curage de cours d'eau non navigables ni flottables, ou de renforcement de digues.

Art. 6.

De voor een begrotingsjaar beoogde werken worden vermeld in een bijlage bij het ontwerp van begroting van het ministerie van Landbouw, die moet voorzien in de voor het uitvoeren van die werken nodige kredieten. Die bijlage bevat ook een verslag over de tijdens het vorige dienstjaar uitgevoerde werken.

Art. 7.

Op de begroting van het ministerie van Landbouw worden de nodige kredieten uitgetrokken voor het aanmoedigen van het aanbrengen van stromend water in landbouwbedrijven waar aansluiting op een openbaar distributienet niet mogelijk is, voor het oriënteren van de bedrijven op basis van boekhoudkundige gegevens en voor het valoriseren van landbouwprodukten.

Art. 8.

Ieder jaar geeft de minister van Landbouw in het eerste artikel van deze wet bedoelde verslag aan welke maatregelen zullen worden genomen en in welke materiële en financiële middelen moet worden voorzien om de landbouw economisch en sociaal rendabel te maken.

* * *

Onderzoek van de door de Subcommissie voorgestelde tekst.

De voorzitter verdedigt de tekst voorgesteld door de subcommissie.

Hij is van oordeel dat een normale orde werd nagestreefd vermits er opeenvolgend :

- 1° in een jaarlijks uitgebreid verslag voorzien wordt;
- 2° twee mogelijke tussenkomsten bepaald worden, te weten :

a) een plan om de structuur en de infrastructuur van de landbouw te verbeteren;

b) de opsomming van de nodige maatregelen die dienen getroffen te worden om de uitvoering van dit plan te verzekeren.

Een lid verklaart dat de verkaveling van de gronden veel dringender is dan de sanering of de verbetering van deze gronden.

Een ander lid is van oordeel dat de voorzitter ten onrechte nadruk legt op het probleem van de infrastructuur. Er moet ook rekening gehouden worden en voor alles met het vraagstuk van de landbouwendabiliteit. Indien men de pariteit wil bereiken, dan moet het wetsvoorstel het principe waarheen gestreefd wordt duidelijk en onbewimpeld vooropstellen. Het lid doet het formeel voorstel artikel 8 dat betrekking heeft op de rendabiliteit te voegen bij artikel 4 waar het beter op zijn plaats zou zijn.

Een lid stelt dan formeel voor de tekst van het voorstel van de subcommissie te nemen als grondslag voor de bespreking van de artikelen. De Commissie is het daarmee eens.

Art. 6.

Les travaux envisagés pour un exercice budgétaire seront mentionnés en annexe au projet de budget du ministère de l'Agriculture qui devra prévoir les crédits nécessaires à leur exécution. L'annexe comprendra également un rapport relatif aux travaux exécutés au cours de l'exercice précédent.

Art. 7.

Les crédits nécessaires seront inscrits au budget du ministère de l'Agriculture en vue d'encourager l'installation d'eau courante dans les exploitations agricoles qui ne pourraient être raccordées à un réseau de distribution publique, d'orienter les exploitations sur la base de données comptables et de valoriser les produits agricoles.

Art. 8.

Chaque année, le ministre de l'Agriculture indiquera dans le rapport prévu à l'article premier de la présente loi, les mesures qui seront prises et les moyens matériels et financiers à prévoir pour réaliser sur le plan économique et social la rentabilité de l'agriculture.

* * *

Examen du texte proposé par la sous-commission.

Le président défend le texte présenté par la sous-commission.

Il estime qu'un ordre normal a été suivi, étant donné qu'il est prévu successivement :

- 1° un rapport annuel détaillé;
- 2° deux possibilités d'intervention, à savoir :

a) un plan tendant à améliorer la structure et l'infrastructure de l'agriculture;

b) l'énumération des mesures nécessaires qui doivent être prises en vue d'assurer l'exécution de ce plan.

Un membre déclare que le remembrement est beaucoup plus urgent que l'assainissement ou l'amélioration de ces terres.

Un autre membre est d'avis que c'est à tort que le président met l'accent sur le problème de l'infrastructure. Il faut également et avant tout tenir compte de la question de la rentabilité de l'agriculture. Si l'on veut atteindre la parité, il faut que la proposition de loi énonce clairement et sans réticence le principe dont la réalisation est envisagée. Le membre propose de joindre l'article 8, relatif à la rentabilité, à l'article 4, où il serait mieux à sa place.

Ensuite, un membre propose de prendre le texte de la proposition de la sous-commission comme base de la discussion des articles. La Commission s'y rallie.

Bespreking der artikelen.

Eerste artikel.

Een lid stelt voor het woord « branches » door « secteurs » te vervangen. Aangenomen.

Een ander lid vraagt waarom juist de datum van 1 november werd gekozen voor het indienen van het verslag.

De voorzitter antwoordt dat zulks geschiedde omdat op die datum het departement van Landbouw over de meest recente cijfers en statistieken beschikt. Bovendien kan het verslag dan telkens besproken worden bij het debat over de landbouwbegroting dat rond dit tijdstip wordt gehouden.

De verslaggever stelt dan voor het eerste gedeelte van het artikel weg te laten en de tekst slechts te behouden vanaf de woorden :

« de minister van Landbouw dient ieder jaar... enz. »

Dit standpunt wordt bestreden door een ander lid dat verlangt dat de aanhef van het artikel zou blijven zoals de subcommissie het heeft voorgesteld.

Een lid meent dat het niet volstaat dat de tekst van artikel 1 in de indiening van een verslag voorziet; er moet gezegd worden waartoe dit verslag dient. Spreker ziet het probleem aldus : de minister moet een verslag indienen dat moet aantonen of de pariteit al of niet bestaat. Zo uit het verslag blijkt dat de pariteit niet bereikt wordt, dan moet het de middelen aangeven om zo ver te geraken.

Een lid is van oordeel dat de voorgestelde tekst geen waarborgen voor de toekomst inhoudt. Er zou een formule moeten worden gevonden om de rendabiliteit van onze landbouw in de Euromarkt te verzekeren. Akkoord om te zeggen dat de minister van Landbouw over kredieten moet kunnen beschikken om de pariteit te bereiken. Dat men zich nochtans voor overdrijving hoede en de indruk niet verwekke dat de landbouwsector een soort « vat van Danaïden » is.

Uw verslaggever doet opmerken dat artikel 1 niet *per se* moet gewijzigd worden. Het eerste lid van artikel 4 van de voorgestelde tekst houdt rekening met de bekommerning van de vorige spreker.

Uiteindelijk wordt dan eenparig volgende redactie van artikel 1 goedgekeurd :

« Ten einde verbetering in de economische en sociale toestand van de landbouw na te streven en zijn rendabiliteit te bevorderen door hem een met de andere sectoren van 's lands bedrijfsleven gelijkwaardige rang toe te kennen, dient de minister van Landbouw ieder jaar vóór 1 november bij de wetgevende Kamers een verslag in over de evolutie van de land- en tuinbouwconomie. »

Art. 2.

Een lid meent dat in § 4 een inventaris van de bebouwde gronden *per streek* zou moeten worden voorzien. De voorzitter steunt dit standpunt.

Een ander lid oordeelt het noodzakelijk te weten over welk statistisch materiaal het departement beschikt om dergelijk verslag te kunnen indienen. Wij moeten juist weten waar wij thans staan met onze land- en tuinbouw en het past dat het departement de commissie erover zou

Examen des articles.

Article premier.

Un membre propose de remplacer le mot « branches » par « secteurs ». Adopté.

Un autre membre demande pourquoi on a adopté la date du 1er novembre pour la présentation du rapport.

Le président répond qu'il en est ainsi parce que à la date en question, le département de l'Agriculture peut disposer des chiffres et des statistiques les plus récentes. En outre, le rapport peut alors chaque fois être examiné lors de la discussion du budget de l'agriculture, qui a lieu vers cette époque.

Le rapporteur propose alors de supprimer la première partie de l'article et de ne maintenir le texte qu'à partir des mots :

« le Ministre de l'Agriculture présente chaque année... etc. ».

Un autre membre combat ce point de vue. Il désire que le début de l'article reste tel que la sous-commission l'a proposé.

Un membre estime qu'il ne suffit pas que le texte de l'article premier ordonne la présentation d'un rapport; il doit être dit à quoi servira ce rapport. L'orateur voit le problème comme suit : le ministre doit présenter un rapport qui doit établir si la parité existe ou non. S'il résulte du rapport que cette parité n'existe pas, il doit indiquer les moyens en vue d'y aboutir.

Un membre est d'avis que le texte proposé ne prévoit pas de garanties pour l'avenir. On devrait trouver une formule garantissant la rentabilité de notre agriculture dans le Marché Commun. Il est d'accord pour dire que le ministre de l'Agriculture doit pouvoir disposer de crédits pour atteindre la parité. Qu'on se garde cependant d'exagérer et de donner l'impression que le secteur agricole est une sorte de « tonneau des Danaïdes ».

Votre rapporteur fait observer que l'article premier ne doit pas être modifié *per se*. Le premier alinéa de l'article 4 du texte proposé tient compte du souci de l'orateur précédent.

Finalement, la rédaction suivante de l'article premier est adoptée à l'unanimité et sans vote :

« En vue de rechercher l'amélioration de la situation économique et sociale de l'agriculture, d'assurer sa rentabilité en lui donnant une position équivalente à celle des autres secteurs de l'économie nationale, le ministre de l'Agriculture présente chaque année, avant le 1er novembre, aux Chambres législatives, un rapport sur l'évolution de l'économie agricole et horticole. »

Art. 2.

Un membre estime que le § 4 devrait prévoir un inventaire des terrains cultivés, *par région*. Le président appuie ce point de vue.

Un autre membre estime nécessaire de connaître les données statistiques dont dispose le Département afin de pouvoir présenter un tel rapport. Il faut que nous sachions exactement où en est notre économie agricole et horticole, et il convient que le département informe la commission de

inlichten wat het nu doet en wat het voornemen is te doen in de toekomst. De minister antwoordt hierop dat het departement in staat is alle bij dit voorstel gevraagde inlichtingen te verschaffen. Voor bepaalde gegevens kan dit evenwel niet elk jaar gebeuren.

Er ontstaat alsdan een korte discussie over de uiteindelijke redactie van artikel 2 waarvan de grondgedachten door de commissie worden bijgetreden. De verslaggever krijgt opdracht een bondiger en duidelijker tekst op te stellen.

Volgende redactie wordt dan door uw verslaggever voorgesteld en goedgekeurd :

Artikel 2. — « In dit verslag wordt de globale toestand van land- en tuinbouw ten opzichte van het nationale inkomen en van de andere takken van het bedrijfsleven weergegeven.

Het vermeldt met name :

- a) alle dienstige gegevens over de evolutie van de productiekosten en van de prijzen der landbouwprodukten in de stadia van productie en verbruik;
- b) een studie over de productie en de productiviteit die de evolutie van de rendabiliteit volgens de verschillende landbouwstrekken en, desgevallend, volgens de bedrijfstypen die met de aard van elke streek overeenstemmen, doet uitkomen;
- c) een overzicht van de algemene structuur van de bedrijven en van de bewerkte gronden;
- d) een algemene inventaris van de kapitalen geïnvesteerd in de land- en tuinbouw en in de onderscheiden bedrijfstypen met vermelding van alle gegevens, die het mogelijk maken de financiële uitslagen er van te beramen;
- e) alle andere gegevens of inlichtingen dienstig tot het bereiken van het door de wet voorgeschreven doel. »

De Minister heeft doen opmerken dat zijn departement niet bij machte is dergelijk verslag op te stellen zonder de medewerking van andere ministeriële departementen. Bepaalde gegevens zijn inderdaad niet in het bezit van het Departement van Landbouw en zullen derhalve door de minister aan zijn collega's moeten worden gevraagd.

Een lid waarschuwt er nog voor dat de gegevens over de evolutie van de productiekosten welke in het verslag zullen vermeld worden, zullen kunnen worden aangewend bij het vaststellen van de barema's door de fiscus. Is er geen gevaar dat op basis van bedoelde gegevens de landbouwforfaits inzake belastingen zouden dreigen weg te vallen ?

Verschiedende leden drukken in dit verband ook hun ongerustheid uit. De minister meent evenwel dat deze leden zich nutteloos ongerust maken. De meeste gegevens die gevraagd werden zijn reeds, al is het dan slechts gedeeltelijk, door de fiscus gekend.

Art. 3.

Dit artikel is in feite artikel 8 van de tekst van de subcommissie. Uwe commissie heeft geoordeeld dat deze tekst als artikel 3 van het voorstel moet ingelast worden.

De heer Van den Eynde herinnert er aan dat hij een geheel nieuwe tekst heeft ingediend als amendement ter vervanging van artikel 3. Zowel de voorzitter als de verslaggever overtuigen na discussie de indiener van het amendement dat zijn tekst beter aansluit bij artikel 4.

In feite worden sommige beschikkingen van artikel 3 (tekst subcommissie) verwerkt in artikel 2.

ses travaux actuels et de ses projets futurs. Le ministre répond que le département est en mesure de fournir tous les renseignements requis par la présente proposition. En ce qui concerne certaines données, toutefois, cela ne pourra pas se faire chaque année.

Une brève discussion s'engage ensuite au sujet de la rédaction définitive de l'article 2, dont les principes fondamentaux ont recueilli l'adhésion de la commission. Le rapporteur est chargé de rédiger un texte plus concis et plus précis.

Votre rapporteur propose dès lors le texte suivant, qui est adopté :

« Article 2. — Ce rapport fera apparaître la situation globale de l'agriculture et de l'horticulture par rapport au revenu national et aux autres secteurs de l'activité économique.

Il contiendra notamment :

- a) toutes les indications utiles sur l'évolution des frais de production et les prix de denrées agricoles aux stades de production et de consommation;
- b) une étude relative à la production et à la productivité, de manière à suivre l'évolution de la rentabilité par régions agricoles et, éventuellement, les types d'exploitation caractéristiques de chaque région;
- c) une situation de la structure générale des exploitations et des terres exploitées;
- d) un inventaire général des capitaux investis dans l'agriculture et l'horticulture et dans les différents types d'exploitation avec tous les éléments permettant d'évaluer les résultats financiers de celles-ci;
- e) tous autres éléments ou renseignements utiles à la recherche du but poursuivi par la loi. »

Le ministre fait observer que son département n'est pas en mesure de rédiger un tel rapport sans la collaboration d'autres départements ministériels. En effet, le département de l'Agriculture ne possède pas toutes les données nécessaires et celles-ci devront donc être demandées par le ministre à ses collègues.

Un membre stipule que les données sur l'évolution des frais de production, qui devront figurer au rapport, pourront être utilisées lors de la fixation des barèmes par le fisc. Sur la base de ces données, les forfaits agricoles en matière d'impôts ne courent-ils pas le risque d'être supprimés ?

Plusieurs membres expriment également leur inquiétude à ce sujet. Le ministre croit cependant que ces membres s'inquiètent sans raison. La plupart des données demandées sont déjà connues du fisc, du moins partiellement.

Art. 3.

En fait, cet article n'est autre que l'article 8 du texte de la sous-commission. Votre commission a estimé que ce texte doit être inséré comme article 3 de la proposition.

M. Van den Eynde rappelle qu'il a présenté, sous forme d'amendement, un texte entièrement nouveau, en remplacement de celui de l'article 3. Après discussion, le président ainsi que le rapporteur persuadent l'auteur de cet amendement que son texte se rattache davantage à l'article 4.

En réalité, certaines dispositions de l'article 3 (texte de la sous-commission) ont été incorporées à l'article 2.

De minister van Landbouw is van mening dat én artikel 3 van de tekst van de heer Discry (die pleitte voor het behoud ervan in de definitieve tekst) én het artikel 8 van de subcommissie een logisch gevolg zijn van de beschikkingen opgenomen in artikelen 1 en 2. Inderdaad, waar artikel een het objectief aanduidt, wijst artikel twee de diagnose aan, terwijl artikel drie de middelen tot herstel aangeeft.

Een lid stelt hierop de vraag wat er zal gebeuren, mocht een studie uitwijzen dat de landbouwsector, *in zijn geheel*, winstgevend is, maar dat de sector « vee » bijvoorbeeld economisch nadelig is? Welke maatregelen zal men in dergelijk geval nemen om deze sector te saneren? Zal men zover gaan sector per sector te gaan onderzoeken?

De Minister verklaart dat het lid ongelijk heeft tot in deze bijzonderheden te willen gaan; het is onmogelijk op voorhand reeds een afdoend antwoord te geven. Het ligt voor de hand dat het verslag dat bij wet dient opgemaakt, de toestand per sector zal aantonen, zowel deze die gunstig als deze die ongunstig evolueren. Het behoort alsdan de minister de passende maatregelen te treffen om de toestand in de deficitair sectoren te verbeteren.

Tenslotte wordt artikel 3 (aangepaste tekst van het voorstel van de subcommissie) in volgende termen goedgekeurd :

« Artikel 3. — De Minister van Landbouw wijst in het bij artikel 1 der onderhavige wet bedoeld verslag de maatregelen aan alsmede de materiële en financiële middelen die moeten worden aangewend om in de kortst mogelijke tijd de economische rendabiliteit en de sociale opgang van de land- en tuinbouw te verzekeren en om de pariteit met de andere sectoren van de economie te verwezenlijken. »

Art. 4.

Ter zitting worden twee amendementen ingediend. Het eerste door de heer Van den Eynde (zijn nieuw art. 3 dat de commissie voorbehouden had om het bij art. 4 te bespreken) met volgende tekst :

« Ten einde de gelijkwaardigheid te bevorderen tussen land- en tuinbouw en de andere bedrijfssectoren, alsook om de land- en tuinbouw te laten delen in de algemene economische vooruitgang, zal door de Regering vóór 1 januari 1963, aan het Parlement een investeringsplan worden voorgelegd :

1° ter verbetering van de infrastructuur van de land- en tuinbouw;

2° ter verbetering van de individuele bedrijfsvoering;

3° ter bevordering van de voortbrengst van kwaliteitsprodukten. »

Van zijn kant diende de heer Frère een amendement in waarbij artikel 4 van de tekst van de subcommissie diende vervangen te worden als volgt :

« Vooraleer voorgelegd te worden aan de wetgevende Kamers, zal het verslag, zoals het bepaald wordt in artikelen 1, 2 en 3, besproken worden door een Nationale Landbouwconferentie. Deze zal bestaan uit vertegenwoordigers van alle land- en tuinbouwberoepsorganisaties, van de verbruiksorganisaties, uit de vertegenwoordigers van de distributiesector en van de betrokken ministeries. De minister van Landbouw bepaalt de wijze van vertegenwoordiging van elk der in bovenstaande paragraaf vermelde sectoren. De notulen van de vergadering der nationale landbouwconferentie zullen als bijlage bij het in artikel 1 genoemd

Le ministre de l'Agriculture estime qu'aussi bien l'article 3 du texte de M. Discry (qui a défendu le maintien de cet article dans le texte définitif), que l'article 8 de la sous-commission constituent une suite logique des dispositions prévues aux articles 1 et 2. En effet, alors que l'article premier indique le but, l'article 2 prévoit le diagnostic, tandis que l'article 3 énumère les moyens de redressement.

Un membre demande ensuite ce qui se passera s'il ressortait d'une étude que le secteur de l'agriculture *dans son ensemble*, est rentable, tandis que le secteur « bétail » par exemple serait déficitaire? Dans pareil cas, quelles mesures prendra-t-on pour assainir ce secteur? Compte-t-on à examiner les secteurs, un par un?

Le ministre déclare que le membre a tort d'entrer dans ces détails; il est impossible de donner d'avance une réponse définitive. Il est évident que le rapport prévu par la loi décrira la situation par secteur, aussi bien lorsqu'elle évolue favorablement ou défavorablement. Il appartient au Ministre de prendre les mesures qui s'imposent afin d'améliorer la situation des secteurs déficitaires.

Enfin, l'article trois (texte adapté de la proposition de la sous-commission) est approuvé, dans le libellé suivant :

« Article 3. — Le ministre de l'Agriculture indiquera dans le rapport prévu à l'article premier de la présente loi les mesures qui seront prises et les moyens matériels et financiers à prévoir pour assurer dans le plus bref délai la rentabilité économique et la promotion sociale de l'agriculture et de l'horticulture et de réaliser la parité avec les autres secteurs de l'économie. »

Art. 4.

Deux amendements ont été présentés au cours de la réunion. Le premier par M. Van den Eynde (son nouvel article 3 que la commission avait réservé pour le joindre à la discussion de l'article 4), et qui est libellé comme suit :

« En vue de promouvoir l'équivalence entre l'agriculture et l'horticulture d'une part, et les autres branches de l'économie d'autre part, et afin de faire participer l'agriculture et l'horticulture au progrès économique général, le Gouvernement soumettra au Parlement, avant le 1er janvier 1963, un plan d'investissement tendant :

1° à l'amélioration de l'infrastructure de l'agriculture et de l'horticulture;

2° à l'amélioration de la gestion individuelle des exploitations;

3° à la promotion de la production de produits de qualité. »

De son côté, M. Frère a présenté un amendement tendant à remplacer l'article 4 du texte de la sous-commission par ce qui suit :

« Avant d'être soumis aux Chambres législatives, le rapport sera examiné par une Conférence nationale de l'Agriculture, ainsi qu'il est prévu aux articles un, deux et trois. Celle-ci se composera de représentants de toutes les organisations professionnelles agricoles et horticoles, des représentants des organisations de consommateurs, des représentants du secteur de la distribution et des représentants des ministères intéressés. Le ministre de l'Agriculture détermine le mode de représentation de chacun des secteurs cités au paragraphe ci-dessus. Le procès-verbal de la réunion de la Conférence nationale de l'Agriculture sera joint, en annexe,

rapport worden gevoegd op het ogenblik dat dit bij de kamers wordt ingediend. »

Een lid doet terzake opmerken dat in een Nationale Landbouwconferentie zoals deze door het amendement opgevat wordt, de landbouw steeds geplaatst zal zijn tegenover een gemeenschappelijk front van tegenstanders.

Van zijn kant vreest de minister dat dergelijke procedure zou kunnen leiden tot het definitieve vastraken in commissie van de brandende landbouwproblemen. Hierbij komt dan nog het feit dat in het geval van dergelijke nationale landbouwconferentie, het Parlement in feite afstand doet van zijn prerogatieven.

Het amendement van de heer Frère wordt dan ook bij eenparigheid verworpen (De heer Frère is geen vast lid van de commissie).

Amendement Van den Eynde. — Er wordt besloten, nadat een motie van een lid tot verdaging van de bespreking verworpen werd, de tekst van het amendement van de heer Van den Eynde als basis te nemen voor de bespreking van artikel 4. Hierbij wordt ook rekening gehouden met het amendement van hetzelfde lid op artikel 4 dat als volgt luidt :

« Voor de verwezenlijking van deze doeleinden worden op de Rijksbegroting van 1964 af jaarlijks 600 miljoen frank vastleggingskredieten alsook de desbetreffende betalingskredieten uitgetrokken. Van 1963 tot 1965 zullen op de begroting van Landbouw jaarlijks kredieten worden uitgetrokken die voor het bereiken van dit objectief onontbeerlijk zijn en waarvan het bedrag niet lager mag liggen dan 150 miljoen frank voor 1963 en 300 miljoen frank voor 1964. »

Hierop ontspint zich een vinnige discussie tussen de voorstanders van het inschrijven van bepaalde kredieten in het voorstel en dezen die van mening zijn dat men eenvoudig bij de wet de verplichting voor de Regering moet vastleggen in de nodige kredieten te voorzien om op budgettair plan de gevolgen van het verslag over de toestand van land- en tuinbouw te ondervangen.

Sommigen houden het bij zeshonderd miljoen frank jaarlijks, anderen beweren dat het nutteloos is welbepaalde kredieten in het voorstel op te nemen. Een ingeschreven krediet betekent immers nog niet dat het zal mogen worden aangewend : iedereen weet dat de aanwending afhangt van de minister van Financiën en van het begrotingscomité. Een lid is van oordeel dat men de Minister hierin zijn vrijheid moet laten. Een ander lid weigert de kredieten in het voorstel in te schrijven die naar zijn mening toch niet zullen worden toegestaan.

De minister is geen partijganger van de inschrijving van een bepaald krediet in de wet. Uw verslaggever tracht dan de moeilijkheid te overbruggen met volgende tekst in fine van artikel 4 toe te voegen :

« De kredieten voor de uitvoering van dit investeringsplan zullen vanaf 1964 jaarlijks ingeschreven worden op de begroting van Landbouw. Zij zullen tenminste 600 miljoen frank per jaar bedragen. »

Van zijn kant dient de heer Van den Eynde, gesteund door andere collega's, een sub-amendement in, luidend als volgt :

« Voor de verwezenlijking van deze doeleinden worden op de begroting van het ministerie van Landbouw jaarlijks vanaf het dienstjaar 1964 ten minste 600 miljoen frank aanvullende vastleggingskredieten alsook de overeenstemmende betalingskredieten uitgetrokken. »

au rapport prévu à l'article premier, au moment du dépôt de celui-ci devant les Chambres. »

Un membre fait observer que, dans une Conférence nationale de l'Agriculture telle que l'amendement la conçoit, l'agriculture devra toujours faire face à un front commun d'adversaires.

De son côté, le ministre craint qu'une telle procédure n'aboutisse à l'encommissionnement définitif des problèmes agricoles urgents. A cela s'ajoute encore le fait que, dans l'éventualité d'une telle conférence nationale agricole, le Parlement renoncerait en fait à ses prérogatives.

L'amendement de M. Frère est dès lors rejeté à l'unanimité (M. Frère n'est pas membre permanent de la Commission).

Amendement de M. Van den Eynde. — Il est décidé, après le rejet d'une motion d'ajournement de la discussion, présentée par un membre, de prendre le texte de l'amendement de M. Van den Eynde comme base de discussion de l'article 4. En outre, il est également tenu compte de l'amendement que le même membre a présenté à l'article 4 et qui est libellé comme suit :

« A partir de 1964, des crédits d'engagement et de paiement pour un montant de 600 millions de francs seront inscrits au budget de l'Etat pour la réalisation de ces objectifs. De 1963 à 1965 les crédits indispensables à cet effet seront annuellement inscrits au budget de l'Agriculture; leur montant ne pourra être inférieur à 150 millions de francs en 1963 et à 300 millions de francs en 1964. »

Ensuite s'engage une vive discussion entre les partisans de l'inscription de crédits dans la proposition et ceux qui sont d'avis que la loi doit uniquement imposer au Gouvernement de prévoir les crédits nécessaires pour parer, sur le plan budgétaire, aux conséquences du rapport sur la situation de l'agriculture et de l'horticulture.

Certains estiment qu'il y a lieu de prévoir annuellement 600 millions de francs; d'autres croient qu'il est inutile de mentionner des crédits dans la proposition. Un crédit inscrit ne signifie pas, en effet, qu'il pourra être affecté : chacun sait que l'affectation dépend du ministre des Finances et du comité du budget. Un membre estime qu'il faut laisser toute liberté au ministre en ce domaine. Un autre membre refuse d'inscrire des crédits dans la proposition estimant que ceux-ci ne seront pas accordés.

Le ministre ne tient pas à inscrire un crédit déterminé dans la loi. Votre rapporteur s'attache alors à sortir de l'impasse en ajoutant le texte suivant *in fine* de l'article 4 :

« Les crédits en vue de l'exécution de ce plan d'investissement seront inscrits au budget de l'Agriculture à partir de 1964. Ils s'élèveront annuellement à un montant minimum de 600 millions de francs. »

De son côté M. Van den Eynde, appuyé par d'autres collègues, présente un sous-amendement, libellé comme suit :

« Pour la réalisation de ces objectifs, des crédits d'engagement complémentaires d'au moins 600 millions de francs, ainsi que des crédits de paiement correspondants seront inscrits annuellement à partir de l'exercice 1964 au budget du ministère de l'Agriculture. »

Alsdan wordt het eerste deel van artikel 4 eenparig goedgekeurd met volgende tekst :

Artikel 4. — « Onverminderd de bepalingen die voorafgaan, zal de minister van Landbouw, binnen een termijn van zes maanden vanaf het inwerkingtreden van onderhavige wet aan de wetgevende Kamers een investeringsplan voorleggen strekkende met name :

1° tot verbetering van de infrastructuur van land- en tuinbouw;

2° tot verbetering van de individuele bedrijfsvoering;

3° ter bevordering van de voortbrengst van kwaliteitsproducten. »

Hierop vraagt de voorzitter dat de commissie, vooreerst zich over de verdere tekst van artikel vier uit te spreken, zou beslissen over de noodzakelijkheid al of niet een welbepaald krediet in de wet in te schrijven.

Verschillende leden verzetten zich tegen deze procedure omdat men over teksten en niet over principes moet stemmen. De voorzitter legt zich neer bij deze zienswijze en verklaart zich bereid het amendement van de heer Van den Eynde (art. 4, 2° deel) ter stemming te leggen. Volgende tekst wordt dan met 9 tegen 8 stemmen goedgekeurd :

« Voor de verwezenlijking van deze doeleinden worden op de begroting van het Ministerie van Landbouw jaarlijks vanaf het dienstjaar 1964, minstens 600 miljoen frank aanvullende vastleggingskredieten alsook de overeenstemmende betalingskredieten uitgetrokken. »

Op voorstel van uw verslaggever wordt aan deze tekst het volgende toegevoegd :

« De minister van Landbouw zal in het artikel 1 bedoeld verslag, de gegevens vastleggen dienstig tot het volgen van de technische en financiële uitvoering van het investeringsplan. »

Gezien de richting waarin het voorstel zich doorheen deze lange bespreking ontwikkeld heeft, is de commissie van oordeel dat de overige amendementen van de heer Van Royen overbodig zijn in het kader van het wetsvoorstel zoals de commissie het opstelde.

Het wetsvoorstel kreeg op voorstel van de verslaggever bij eenparigheid van stemmen volgend opschrift :

« Wetsvoorstel ertoe strekkende de rendabiliteit in de landbouw op te voeren en zijn gelijkwaardigheid met de andere sectoren van het bedrijfsleven te bevorderen. »

Het gehele wetsvoorstel werd, zoals het door de commissie werd gewijzigd en hierna in bijlage voorkomt, met 17 stemmen en 2 onthoudingen goedgekeurd.

Het verslag werd door de commissie eenparig goedgekeurd.

De Verslaggever,

G. F. LOOS.

De Voorzitter,

R. LEFEBVRE.

Finally, la première partie de l'article 4 est adoptée à l'unanimité dans la rédaction suivante :

Article 4. — « Sans préjudice des dispositions qui précèdent, le ministre de l'Agriculture soumettra aux Chambres législatives, dans un délai de six mois à dater de l'entrée en vigueur de la présente loi, un plan d'investissement tendant notamment :

1° à l'amélioration de l'infrastructure de l'agriculture et de l'horticulture;

2° à l'amélioration de la gestion individuelle des exploitations;

3° à la promotion de la production de produits de qualité.

Après quoi, le président demande que la Commission, avant de se prononcer sur la suite du texte de l'article 4, décide de la nécessité d'inscrire ou non un crédit déterminé dans la loi.

Plusieurs membres s'opposent à cette procédure parce qu'il s'agit de voter sur des textes et non sur des principes. Le président se range à cet avis et met aux voix l'amendement de M. Van den Eynde (article 4, 2° partie). Le texte suivant est alors adopté par 9 voix contre 8.

« Pour la réalisation de ces objectifs, des crédits d'engagement complémentaires d'au moins 600 millions de francs, ainsi que des crédits de paiement correspondants seront inscrits annuellement à partir de l'exercice 1964 au budget du ministère de l'Agriculture.

Sur la proposition de votre rapporteur, il est ajouté à ce texte ce qui suit :

« Le ministre de l'Agriculture consignera dans le rapport, prévu à l'article 1er, les données permettant de suivre l'exécution technique et financière du plan d'investissement. »

Etant donné les modifications que la proposition a subies au cours de cette longue discussion, la Commission est d'avis que les autres amendements de M. Van Royen sont superflus dans le cadre de la proposition de loi telle que la Commission l'a rédigée.

Sur la proposition du rapporteur, l'intitulé suivant a été donné, à l'unanimité des voix, à la proposition de loi :

« Proposition de loi tendant à promouvoir la rentabilité de l'agriculture et son équivalence avec les autres secteurs de l'économie. »

La proposition de loi, telle que la Commission l'a modifiée et telle qu'elle figure en annexe, a été adoptée par 17 voix et 2 abstentions.

Le rapport a été adopté à l'unanimité par la Commission.

Le Rapporteur,

G. F. LOOS.

Le Président,

R. LEFEBVRE.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE.

WETSVOORSTEL

ertoe strekkende de rendabiliteit in de landbouw op te voeren en zijn gelijkwaardigheid met de andere sectoren van het bedrijfsleven te bevorderen.

Eerste artikel.

Ten einde verbetering in de economische en sociale toestand van de landbouw na te streven en zijn rendabiliteit te bevorderen door hem met de andere sectoren van 's lands bedrijfsleven gelijkwaardige rang toe te kennen, dient de Minister van Landbouw ieder jaar vóór 1 november bij de wetgevende Kamers een verslag in over de evolutie van de land- en tuinbouwconomie.

Art. 2.

In dit verslag wordt de globale toestand van land- en tuinbouw ten opzichte van het nationale inkomen en van de andere takken van het bedrijfsleven weergegeven.

Het vermeldt met name :

- a) alle dienstige gegevens over de evolutie van de productiekosten en van de prijzen der landbouwproducten in de stadia van productie en verbruik;
- b) een studie over de productie en de productiviteit die de evolutie van de rendabiliteit volgens de verschillende landbouwstreken en, desgevallend, volgens de bedrijfstypen die met de aard van elke streek overeenstemmen, doet uitkomen;
- c) een overzicht van de algemene structuur van de bedrijven en van de bewerkte gronden;
- d) een algemene inventaris van de kapitalen geïnvesteerd in de land- en tuinbouw en in de onderscheidene bedrijfstypen met vermelding van alle gegevens, die het mogelijk maken de financiële uitslagen er van te beramen;
- e) alle andere gegevens of inlichtingen dienstig tot het bereiken van het door de wet voorgeschreven doel.

Art. 3.

De Minister van Landbouw somt in het bij artikel 1 der onderhavige wet bedoeld verslag de maatregelen op alsmede de materiële en financiële middelen waarin moet worden voorzien om in de kortst mogelijke tijd de economische rendabiliteit en de sociale opgang van de land- en tuinbouw te verzekeren en om de pariteit met de andere sectoren van het bedrijfsleven te verwzenlijken.

Art. 4.

Onverminderd de bepalingen die voorafgaan, zal de Minister van Landbouw binnen een termijn van zes maanden vanaf de inwerkingtreding van onderhavige wet aan de Wetgevende Kamers een investeringsplan voorleggen, strekkende met name :

- 1° tot verbetering van de infrastructuur van land- en tuinbouw;
- 2° tot verbetering van de individuele bedrijfsvoering;

TEXTE ADOPTE PAR LA COMMISSION.

PROPOSITION DE LOI

tendant à promouvoir la rentabilité de l'agriculture et son équivalence avec les autres secteurs de l'économie.

Article premier.

En vue de rechercher l'amélioration de la situation économique et sociale de l'agriculture et d'assurer sa rentabilité en lui donnant une position équivalente à celle des autres secteurs de l'économie nationale, le ministre de l'Agriculture présente chaque année, avant le 1er novembre, aux Chambres législatives, un rapport sur l'évolution de l'économie agricole et horticole.

Art. 2.

Ce rapport fera apparaître la situation globale de l'agriculture et de l'horticulture par rapport au revenu national et aux autres secteurs de l'activité économique.

Il contiendra notamment :

- a) toutes les indications utiles sur l'évolution des frais de production et les prix des denrées agricoles aux stades de production et de consommation;
- b) une étude relative à la production et à la productivité, de manière à suivre l'évolution de la rentabilité par régions agricoles et, éventuellement, par types d'exploitation caractéristiques de chaque région;
- c) une situation de la structure générale des exploitations et des terres exploitées;
- d) un inventaire général des capitaux investis dans l'agriculture et l'horticulture et dans les différents types d'exploitation avec tous les éléments permettant d'évaluer les résultats financiers de celles-ci;
- e) tous autres éléments ou renseignements utiles à la recherche du but poursuivi par la loi.

Art. 3.

Le ministre de l'Agriculture indiquera dans le rapport prévu à l'article premier de la présente loi, les mesures qui seront prises et les moyens matériels et financiers à prévoir pour assurer dans le plus bref délai la rentabilité économique et la promotion sociale de l'agriculture et de l'horticulture et de réaliser la parité avec les autres secteurs de l'économie.

Art. 4.

Sans préjudice des dispositions qui précèdent, le ministre de l'Agriculture soumettra aux Chambres législatives dans un délai de six mois, à dater de l'entrée en vigueur de la présente loi, un plan d'investissement tendant notamment :

- 1° à l'amélioration de l'infrastructure de l'agriculture et de l'horticulture;
- 2° à l'amélioration de la gestion individuelle des exploitations;

3° ter bevordering van de voortbrengst van kwaliteitsproducten.

Voor de verwezenlijking van deze doeleinden worden op de begroting van het ministerie van Landbouw jaarlijks, vanaf het dienstjaar 1964, ten minste 600 miljoen frank aanvullende vastleggingskredieten alsook de overeenstemmende betalingskredieten uitgetrokken.

De Minister van Landbouw zal in het in artikel 1 bedoeld verslag de gegevens vastleggen die dienstig zijn om de technische en financiële uitvoering van het investeringsplan te volgen.

3° à la promotion de la production de produits de qualité.

Pour la réalisation de ces objectifs, des crédits d'engagement complémentaires d'au moins 600 millions de francs, ainsi que des crédits de paiement correspondants seront inscrits annuellement à partir de l'exercice 1964 au budget du ministère de l'Agriculture.

Le ministre de l'Agriculture consignera dans le rapport, prévu à l'article 1er, les données permettant de suivre l'exécution technique et financière du plan d'investissement.
